

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA „VODOVOD I KANALIZACIJA“ D.O.O. TUZLA

2021.

Broj: 01-02-09-11-4-2724-8/21

Sarajevo, septembar 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA.....	13
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	15
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	15
7.1	BILANS USPJEHA	16
7.1.1	Prihodi	16
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	16
7.1.1.2	Finansijski prihodi	17
7.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	17
7.1.1.4	Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina	17
7.1.2	Rashodi	17
7.1.2.1	Poslovni rashodi	18
7.1.2.2	Ostali rashodi i gubici	21
7.1.2.3	Rashodi na osnovu umanjenja vrijednosti sredstava	21
7.1.3	Finansijski rezultat.....	21
7.2	BILANS STANJA.....	22
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	22
7.2.2	Tekuća sredstva.....	26
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	26
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	27
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	27
7.2.3	Kapital.....	29
7.2.4	Dugoročna rezervisanja i razgraničenja	31
7.2.5	Obaveze.....	31
7.2.5.1	Dugoročne obaveze	31
7.2.5.2	Kratkoročne obaveze	32
7.2.5.3	Pasivna vremenska razgraničenja	33
7.2.6	Popis sredstava i obaveza.....	33
7.2.7	Vanbilansna evidencija	34
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	34
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	34
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	34
8.	JAVNE NABAVKE	35
9.	SUDSKI SPOROVI.....	37
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	38
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	40
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine.....	41
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	43
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Indirektna metoda).....	44
	Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine	46

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla (u daljem tekstu: Društvo)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2021. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Na datum bilansa nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost materijalnih sredstava u pripremi umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva shodno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. To može imati za posljedicu da je nadoknadivi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti iskazane u iznosu od 18.202.514 KM, a efekte na sredstva i finansijski rezultat nismo mogli kvantificirati (tačka 7.2.1 Izvještaja);
2. Društvo nije izvršilo ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja starijih od godinu dana u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, u iznosu od 3.527.396 KM, zbog čega su rashodi potcijenjeni, a potraživanja od kupaca i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos (tačka 7.2.2.3 Izvještaja);
3. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost osnovnog kapitala u iznosu od 30.767.149 KM jer nije usaglašen sa kapitalom u sudskom registru i Statutu Društva, prema kojima osnovni kapital iznosi 17.180.348 KM i upisan je u skladu s presudom Kantonalnog suda u Tuzli i Rješenjem Kantonalne Agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona. Navedeno nije u skladu s tačkama KK4. i 4.20–4.23 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje, prema kojima finansijske informacije moraju biti relevantne i fer prezentovati ono što predstavljaju (tačka 7.2.3 Izvještaja);

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava¹. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije.

Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju:

Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2021. godine iskazalo poslovne prihode u iznosu od 15.021.389 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti – isporuka vode i usluge odvođenja otpadnih voda. Računovodstvenim politikama utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi pritiectati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje testiranjem na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se priznaju u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalog, uključivale su:

- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla za 2021. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Godišnji popis sredstava i obaveza nije izvršen u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, i to u dijelu koji se odnosi na popis nepokretne imovine, odnosno zemljišta i građevinskih objekata, s obzirom na to da nije izvršena analiza vlasništva nad iskazanom imovinom, dok su pri popisu materijalnih sredstava u pripremi (18.202.514 KM) navedena konta sa opisima i iznosima prema knjigovodstvenoj evidenciji, ali bez informacija o projektima i aktivnostima na njihovoj realizaciji (tačka 7.2.6 Izvještaja);**
2. **Trogodišnji plan poslovanja nije dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu s odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (tačka 6. Izvještaja);**
3. **Društvo, iako je bilo obavezno, za dio nabavki goriva (62.365 KM) nije primjenjivalo odredbe Zakona o javnim nabavkama, kao ni odredbe člana 34. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, prema kojima su Uprava i Nadzorni odbor Društva dužni provoditi odredbe važećih propisa o nabavci. Za ove nabavke izvršeno je prebijanje dugova bez prethodnog pisanog ovlaštenja Nadzornog odbora, što nije u skladu sa članom 42. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (tačke 4, 7.1.2.1 i 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Ažurirati interne akte kojima će se regulisati poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola.	4.
2.	Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta jasno definisati kriterije i uslove za primjenu koeficijenata složenosti poslova za svaku radnu poziciju.	4.
3.	Donijeti Poslovnik o radu Skupštine kojim će se detaljno utvrditi način rada i odlučivanje Skupštine Društva, u skladu sa Statutom.	4.
4.	Odjel za internu reviziju uspostaviti u skladu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta.	4.
5.	Poduzeti aktivnosti na kontroli bespravno priključenih korisnika i sanaciji vodovodne mreže kako bi se gubici sveli na najmanju moguću mjeru, s ciljem zaštite interesa Društva.	5.
6.	Trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.	6.
7.*	Na datum bilansa vršiti procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava u pripremi, u skladu s Pravilnikom o računovodstvu, zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, s ciljem fer i istinite prezentacije finansijskih izvještaja.	7.2.1
8.*	Osigurati dokaze o vlasništvu za uknjižbu nekretnina Društva kod nadležnih organa.	7.2.1
9.	Na datum bilansa izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti za sve zalihe, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama i procjenama, i zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.	7.2.2.1
10.*	Ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja starijih od godinu dana vršiti na teret rashoda tekućeg perioda, u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9, a postupak primjene MSFI-ja 9 propisati Pravilnikom o računovodstvenim politikama i procjenama, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.	7.2.2.3
11.	Odluke o otpisu potraživanja donositi u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i važećim MRS-ima i MSFI-jima.	7.2.2.3
12.*	Poduzeti aktivnosti na usklađivanju iznosa osnovnog kapitala u poslovnim knjigama sa Statutom Društva i sudskim registrom, radi realnog i fer iskazivanja osnovnog kapitala u poslovnim knjigama Društva.	7.2.3
13.	Obaveze po osnovu prikupljenih naknada za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu izmirivati na način propisan Odlukom Općinskog vijeća Tuzla.	7.2.5.2

14.	Izvršiti potpuni popis sredstava i obaveza i usaglasiti knjigovodstvene evidencije sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.6
15.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.5
16.	Za nabavke goriva primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavkama, podzakonskih akata i Statuta Društva.	8.
17.	Kada postoje značajna odstupanja planiranih i realizovanih vrijednosti javnih nabavki blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabavki.	8.
18.*	Rezervisanja po sudskim sporovima vršiti u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, kako bi finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazali finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.	9.

* nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (šest)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvještaja, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
- Zakon o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona;
- Zakon o vodama Tuzlanskog kantona;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Odluka o postupku izbora i konačnog imenovanja članova organa upravljanja u javnim preduzećima, javnim komunalnim preduzećima, javnim ustanovama, javnim ustanovama za predškolski odgoj i zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač ili suosnivač Grad Tuzla;
- Statut javnog poduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla, kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla (u daljem tekstu Društvo) osnovala je 1989. godine Općina Tuzla i registrovano je rješenjem Osnovnog suda udruženog rada Tuzla broj U/I-1588/89 od 29. 12. 1989. godine pod nazivom Javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ Tuzla. Preduzeće se izdvojilo iz zajedničkog preduzeća KRO „Kompred“ Tuzla na osnovu Odluke Općine Tuzla iz 1989. godine kada su razdvajanjem formirana četiri javna preduzeća i to: JKP „Vodovod i kanalizacija“, JKP „Komunalac“, JKP „Centralno grijanje“ i JKP „Pogrebne usluge“. Rješenjem Općinskog suda u Tuzli broj 032-0-Reg-16-000017 od 20. 1. 2016. godine izvršen je upis usklađivanja statusa i oblika organizovanja sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, utvrđivanje osnivača – člana Društva, upis kapitala, promjeni adrese sjedišta, usklađivanje djelatnosti sa klasifikacijom djelatnosti, upis djelatnosti u vanjskotrgovinskom prometu, uz provođenje Rješenja Kantonalne Agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona od 1. 10. 2013. godine, tako da je naziv Društva Javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla.

Upisani osnovni kapital iznosi 17.180.348 KM, koji je u 100% vlasništvu Grada Tuzla kao osnivača.

Djelatnost Društva utvrđena je Rješenjem o upisu u sudski registar i Statutom. Osnovna djelatnost je sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda; sakupljanje neopasnog otpada; obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada; rastavljanje olupina; reciklaža posebno izdvojenih materijala; djelatnost sanacije okoliša te ostale usluge upravljanja otpadom; gradnja cjevovoda za tečnosti i plinove; ostali završni građevinski radovi; cestovni prevoz robe; cjevovodni transport; skladištenje robe; ostale djelatnosti čišćenja zgrada i objekata; uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina; pogrebne i srodne djelatnosti, kao i ostale lične uslužne djelatnosti.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva uređeni su Pravilnikom o radu i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2019. godine. Osnovne organizacione jedinice unutar Društva su: Uprava društva - direktor; Služba interne revizije; Služba za opće, pravne i kadrovske poslove; Služba za knjigovodstvo i finansije; Služba za očitavanje i obračun vodomjera; Služba za razvoj, projektovanje i informacione sisteme; Skladište; Radionica za baždarenje vodomjera; Tehnička priprema; Pogon za kontrolu kvaliteta vode; Pogon za proizvodnju vode „Spreča“; Pogon za distribuciju vode; Pogon „Cerik“; Pogon za održavanje vodovodne mreže i mehanizacije; Pogon za održavanje kanalizacije i Pogon za elektro-mašinsko održavanje. Sistematizacijom je predviđeno 126 radnih pozicija na kojima je predviđeno 245 radnika, a na 31. 12. 2021. godine u Društvu je bilo zaposleno 212 radnika.

Sjedište Društva je u Tuzli u Ulici 2. oktobra br. 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od novembra 2021. do augusta 2022. godine s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Društva za 2012. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo nije postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o poduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovana preporuka

- 1) Intenzivirane su mjere i aktivnosti u cilju osiguranja naplate izvršenih usluga isporučene pitke vode, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

Djelomično realizovane preporuke

- 1) Uprava Društva je poduzela aktivnosti na jačanju sistema internih kontrola kako bi se otklonili propusti pri iskazivanju potraživanja, ali ne i propusti pri iskazivanju stalnih sredstava i kapitala.
- 2) Intenzivirane su aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova, a procesi na realizaciji aktivnosti su u toku.
- 3) Izvršena je procjena naplativosti potraživanja, ali korekcija nenaplativih potraživanja nije izvršena na teret rashoda u cjelokupnom procijenjenom iznosu.
- 4) Skupština Društva, Nadzorni odbor i Uprava u okviru svojih nadležnosti su nastavili aktivnosti oko rješavanja statusa osnovnog kapitala, te je izvršen upis u sudski registar, ali nisu izvršena usklađenja iznosa osnovnog kapitala u poslovnim knjigama sa Statutom Društva i sudskim registrom.

Nerealizovane preporuke

- 1) Na datum bilansa, vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava, u vezi sa MRS 16 nekretnine, postrojenja i oprema.
- 2) Uprava treba preispitati stavove oko rezervisanja troškova po osnovu sudskih sporova, kako navedeni sudski sporovi ne bi imali preveliki uticaj na finansijsko poslovanje Društva u narednom periodu.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 18 preporuka, od čega je 12 novih i šest preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2012. godinu (dvije nerealizovane i četiri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je jedanaest preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije su djelimično implementirane, a za četiri preporuke nisu poduzete aktivnosti.

Revizijom je utvrđeno da je dio preporuka implementiran, čime je Uprava pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke koje nisu implementirane ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština 2015. godine, a detaljno je razrađena Pravilnikom o radu i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2019. godine. Tokom izvještajne godine radni odnos je zasnovalo dvanaest radnika: četiri pomoćna radnika na održavanju i dva referenta za očitavanje vodomjera, po javnom konkursu za prijem na neodređeno vrijeme, i šest radnika na određeno vrijeme od 120 dana u skladu s Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Tuzlanskom kantonu². Radni odnos je prestao za deset radnika i to: odlaskom u penziju za sedam radnika, smrću dva radnika i za jednog radnika koji je bio zaposlen po programu zapošljavanja putem nadležnog Zavoda za zapošljavanje.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta određeno je da se poslovanje Društva odvija kroz 16 organizacionih jedinica za koje je utvrđen broj radnih mjesta, nazivi radnih mjesta, broj potrebnih radnika za svaku poziciju, traženo zanimanje, stepen stručne spreme, radno iskustvo i drugi posebni uslovi sa kratkim opisom poslova.

Nakon provedene prethodne revizije, Društvu su putem Pisma rukovodstvu od 24. 11. 2021. godine date preporuke za otklanjanje uočenih nepravilnosti vezanih za utvrđene različite koeficijente za ista radna mjesta za koje su propisani isti uslovi, za neslaganje naziva radnog mjesta u zaključenom ugovoru o radu i onog u evidencijama, kao i za zaključivanje ugovora o radu na radno mjesto koje nije bilo predviđeno javnim pozivom. Društvo je prezentovalo dokaze o ispravljenim neslaganjima vezanim za naziv radnog mjesta i zaključeni ugovor o radu, dok je za utvrđene različite koeficijente za isto radno mjesto dato obrazloženje da jedan zaposlenik radi složenije poslove i ima dugogodišnje iskustvo, a drugi ima manje iskustva. Tako su Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta za radne pozicije stručni saradnik za projektovanje, analize i mjerenja, stručni saradnik za analizu vodovodne mreže i mjerenja i dežurni monter, utvrđena po dva koeficijenta za svako radno mjesto sa istim uslovima potrebnim za obavljanje tih poslova, te se ne može utvrditi na osnovu čega se primjenjuju ti koeficijenti složenosti.

Društvo je donijelo određen broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su: Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama i procjenama, i drugi. **Međutim, u cilju uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, konstatovali smo da doneseni interni akti, Pravilnik o računovodstvu (donesen 2013. godine, uz izmjene i dopune u 2021. godini) i Pravilnik o računovodstvenim politikama i procjenama (donesen 2013. godine, uz izmjene i dopune u 2014. godini) nisu usklađeni sa važećom zakonskom regulativom, odnosno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.³**

² „Službene novine Tuzlanskog Kantona“, broj 4/19, 4/20, 11/20 i 5/21

³ „Službene novine FBiH“, broj: 15/21

S obzirom na nedosljednu implementaciju postojećih internih akata i neusklađenost navedenih internih akata sa pozitivnim zakonskim propisima, konstatovani su propusti u sistemu internih kontrola koji se odnose na sljedeće: nije vršena procjena umanjenja vrijednosti stalnih sredstava za materijalna sredstva u pripremi u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, nije vršena procjena neto nadoknadive vrijednosti za dio zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, nije vršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, nije izvršena procjena za dio sudskih sporova niti su izvršena rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, nije izvršeno usklađivanje osnovnog kapitala u poslovnim knjigama sa Statutom Društva i sudskim registrom, što je uticalo i na fer prezentaciju finansijskih izvještaja.

Ne možemo potvrditi da je uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola, što je za posljedicu imalo konstatovane nalaze u Izvještaju.

Preporuke:

- *ažurirati interne akte kojima će se regulisati poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola;*
- *Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta jasno definisati kriterije i uslove za primjenu koeficijenata složenosti poslova za svaku radnu poziciju.*

Organi Društva

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom, organe Društva čine: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava, kao organi upravljanja, te Odbor za reviziju.

Skupština Društva je najviši organ upravljanja, čija ovlaštenja vrši osnivač. Ispred Grada Tuzla kao osnivača, punomoćnici državnog kapitala po ovlaštenju za učešće i odlučivanje su: od 29. 4. 2021. godine Dijana Dizdarević i od 19. 11. 2021. godine Nevres Kamberović. Tokom 2021. godine održane su dvije sjednice Skupštine Društva na kojima se raspravljalo o usvajanju: Izvještaja o radu i poslovanju za 2020. godinu koji uključuje nezavisno revizorsko mišljenje i finansijske izvještaje za 2020. godinu, te izvještaj o radu Nadzornog odbora za 2020. godinu, Odluke o raspodjeli dobiti za 2020. godinu, Odluke o planu poslovanja za 2021. godinu, Odluke o izboru i imenovanju predsjednika i članova Odbora za reviziju, te tekuća pitanja. Skupština najmanje jednom godišnje razmatra i podnosi Gradskom vijeću izvještaj o radu i poslovanju Društva. **Iako je članom 31. Statuta propisano da se način rada i odlučivanje skupštine utvrđuje Poslovníkom o radu skupštine, on nije donesen, a pri izboru i imenovanju organa upravljanja Društvo primjenjuje Odluku o postupku izbora i konačnog imenovanja članova organa upravljanja u javnim preduzećima čiji je osnivač ili suosnivač Grad Tuzla⁴.**

Nadzorni odbor čine: Tarik Arslanagić - predsjednik, Željka Gavrilović – članica i Jasmina Mustačević – članica, koji su odlukom Skupštine Društva o konačnom imenovanju članova Nadzornog odbora iz reda državnog kapitala od 12. 11. 2020. godine, izabrani na mandatni period od četiri godine. Nadzorni odbor je u 2021. godini održao osam redovnih sjednica na kojima su razmatrani i usvojeni: Izvještaji o radu i poslovanju za 2020. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora, Izvještaj centralne popisne komisije sa stanjem na dan 31. 12. 2020. godine, Plan poslovanja za 2021. godinu, Odluka o planu nabavki za 2021. godinu kao i Odluke o izmjenama i dopunama plana nabavki, Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki, Odluka o rashodovanju i prodaji vozila, Odluka o formiranju komisije za popis, Odluka o utvrđivanju prijedloga za imenovanje kandidata za izbor predsjednika i članova Odbora za reviziju, te Odluka o izmjeni Pravilnika o računovodstvu. **Na sjednici održanoj 17. 12. 2021. godine su razmatrani i usvojeni Zaključci o izvršenim kompenzacijama u 2020. i 2021. godini. Nadzorni Odbor je donio Zaključak o usvajanju izvještaja o izvršenim kompenzacijama, prema kojem je tokom 2020. godine izvršeno kompenzacija u iznosu od 205.381 KM, a za period od 1. 1. do 22. 11. 2021. godine u iznosu od 138.368 KM. Izmirivanje obaveza je vršeno na osnovu izjava o kompenzaciji bez prethodno dane saglasnosti Nadzornog odbora, što nije u skladu sa članom 42. Zakona o javnim**

⁴ „Službeni glasnik Grada Tuzla“, broj 11/15 i 1/20

preduzećima u FBiH⁵ i članom 84. Statuta Društva, koji propisuju da prebijanje dugova spada u ograničene aktivnosti te se može obavljati samo uz pisano ovlaštenje Nadzornog odbora. Društvo nakon 17. 12. 2021. godine dostavlja Nadzornom odboru na saglasnost kompenzacije prije zaključenja.

Upravu Društva čini direktor Aid Berbić, imenovan 27. 12. 2019. godine nakon javnog konkursa, Odlukom Nadzornog odbora, na mandatni period od četiri godine.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana i čine ga: Mirko Mišić – predsjednik, Mirela Karić – članica i Iljazović Selma – članica, koji su imenovani Odlukom Skupštine Društva od 24. 11. 2021. godine nakon javnog konkursa, na mandatni period od četiri godine. Odbor za reviziju je tokom 2021. godine održao dvije sjednice od kojih je jedna konstituirajuća, na kojima je definisan način rada i izvještavanje, te je donesena Odluka o imenovanju direktora Odjela za internu reviziju. **S obzirom na to da je Društvo formiralo Odbor za reviziju 24. 11. 2021. godine, značajan dio revidirane godine nisu obavljali poslovi iz nadležnosti koji su propisani članom 28. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članom 63. Statuta kao što su imenovanje eksternog revizora, razmatranje godišnje studije rizika i plana revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područja i revizija koje će se izvršiti, osiguravanje da interne kontrole u Društvu budu adekvatne i da funkcioniraju kako je predviđeno, te da podnosi Nadzornom odboru sažete mjesečne izvještaje o svojim sastancima svakog mjeseca. Odbor za reviziju je nakon formiranja, odnosno tokom 2022. godine: razmatrao prijedlog plana rada Odjela interne revizije za 2022. godinu, usvojio Poslovnik o radu Odbora za reviziju, donio plan rada za 2022. godinu, razmatrao izvještaje o provedenim postupcima javnih nabavki, razmatrao izvještaje interne revizije, te sačinjavao sažete mjesečne izvještaje Nadzornom odboru.**

Interna revizija

Odjel za internu reviziju čine Mersiha Džindo - direktorica i jedan interni revizor. Odbor za reviziju je 30. 12. 2021. godine imenovao direktoricu Odjela interne revizije, koja nije zaposlenica, na mandatni period od četiri godine. Osim direktorice interne revizije, **Unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta su sistematizovana dva radna mjesta u Odjelu interne revizije, a zaposlen je jedan interni revizor. Odjel za internu reviziju je sačinio Godišnju studiju rizika, pregled rizika i kontrolne aktivnosti za 2021. godinu, a koji nisu bili usvojeni za 2021. godinu budući da je Odbor za reviziju formiran 24. 11. 2021. godine.**

Odjel interne revizije je u 2021. godini, u skladu sa planom rada, sačinio 7 pojedinačnih izvještaja, te godišnji izvještaj. Pojedinačni izvještaji interne revizije se odnose na planirane revizije: godišnjeg popisa, sistematizacije i organizacione strukture, tužbi, potraživanja, zaliha, obaveza i javnih nabavki. **Iako su obavljene sve planirane revizije ukazujemo da je Odjel za internu reviziju potrebno popuniti u skladu sa usvojenom Unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta, kako bi se osiguralo uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.**

Preporuke:

- **donijeti Poslovnik o radu Skupštine kojim će se detaljno utvrditi način rada i odlučivanje Skupštine Društva, u skladu sa Statutom;**
- **Odjel za internu reviziju uspostaviti u skladu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta.**

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Prema Zakonu o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona⁶ (u daljem tekstu: Zakon), snabdijevanje pitkom vodom i odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda je komunalna djelatnost od javnog društvenog interesa. Pod snabdijevanjem pitkom vodom podrazumijevaju se poslovi zahvatanja, prečišćavanja, kontrole kvaliteta i distribucije vode za piće vodovodnom mrežom, dok se

⁵ „Službene novine FBiH“, broj: 08/05, 81/08, 22/09 i 109/12

⁶ „Službene novine Tuzlanskog Kantona“, broj 11/05, 7/07, 8/12, 14/13 i 11/20

pod odvođenjem i prečišćavanjem otpadnih voda podrazumijevaju poslovi skupljanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda.

Obavljanje komunalnih djelatnosti u Općini Tuzla uređeno je Odlukom o komunalnim djelatnostima iz 2007. godine (u daljem tekstu: Odluka), koju je donijelo Općinsko vijeće Tuzla⁷, odnosno Gradsko vijeće Grada Tuzla⁸ nakon usvajanja Zakona o Gradu Tuzla iz 2014. godine.

Odlukom je utvrđeno da se Društvu povjerava obavljanje komunalne djelatnosti snabdijevanja pitkom vodom – zahvatanje, prečišćavanje, kontrola kvaliteta i distribucija vode za piće vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta korisnika, uključujući i mjerni instrument, odnosno zajednički mjerni instrument kod objekata kolektivnog stanovanja, održavanje hidranata, kao i poslove odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda – skupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda od priključka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, odnosno do prvog kontrolnog okna, tretmana otpadnih voda u uređaju za prečišćavanje, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih jama i odvođenje atmosferskih voda. Prema Zakonu, Društvo sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti osigurava iz cijene komunalne usluge, na koju saglasnost daje Gradsko vijeće.

Društvo vodosnabdijevanje vrši transportom pitke vode sa izvorišta koja se nalaze na općinama Tuzla, Živinice i Kladanj. Na osnovu Odluke Vlade Tuzlanskog kantona, a u javnom sistemu vodosnabdijevanja Tuzle, Društvo je 21. 6. 2016. godine zaključilo Ugovor o koncesiji za korištenje izvorišta „Sedam vrela“, „Zatoča 1“, „Zatoča 2“ i „Tarevčica“ u Stuparima, općina Kladanj, te izvorišta „Toplice“ i „Sprečko polje“, općina Živinice. Osim navedenih, Društvo koristi i izvorište „Dobrnja“, te „Cerik“ – postrojenje za interventno snabdijevanje Grada Tuzla. Također, Društvo je zaključilo ugovor sa JP „Spreča“ d.d. Tuzla za vodoprivrednu djelatnost o isporuci vode iz akumulacije „Modrac“ koja se putem cjevovoda JP „Elektroprivrede BiH“ doprema do Termoelektrane, gdje je preuzima Društvo.

Isporuka pitke vode vrši se za 45.762 domaćinstava i 3.466 pravnih i fizičkih lica koja samostalno obavljaju privrednu djelatnost, dok se odvodnja otpadnih voda vrši za 40.350 domaćinstava i 3.192 pravna i fizička lica koja samostalno obavljaju privrednu djelatnost na 31. 12. 2021. godine, a Društvo snabdijeva 97% teritorije grada Tuzla pitkom vodom.

Prema evidencijama Društva, postoje gubici na mreži, koji su za 2021. godinu u iznosu od 35,11% i manji su u odnosu na 2020. godinu kada su iznosili 35,62%, te imaju tendenciju smanjenja. Međutim, navedeno ukazuje na probleme na vodovodnoj mreži poput bespravnih priključaka, kvarova i druge probleme na mreži pri snabdijevanju vodom.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na kontroli bespravno priključenih korisnika i sanaciji vodovodne mreže kako bi se gubici sveli na najmanju moguću mjeru, s ciljem zaštite interesa Društva.**

Agencija za vodno područje rijeke Save, u skladu sa Zakonom o vodama FBiH, 25. 7. 2017. Društvu izdala vodnu dozvolu, na period od pet godina, za zahvatanje vode sa izvorišta Stupari, općina Kladanj iz četiri vodozahvatna objekta odnosno izvorišta: „Sedam vrela“, „Tarevčica“, „Zatoča 1“ i „Zatoča 2“. Tokom 2022. godine dozvola je istekla, a Agencija za vodno područje rijeke Save je 7. 7. 2022. izdala vodnu dozvolu Društvu za zahvatanje vode sa navedenih izvorišta na period od pet godina. Također, tokom 2022. godine, a nakon što su istekle vodne dozvole za zahvatanje vode, Agencija za vodno područje rijeke Save je izdala vodne dozvole za zahvatanje vode sa izvorišta „Toplica“ i „Sprečko polje“, općina Živinice, na period od pet godina.

Tokom 2022. godine, nakon što su istekle dozvole za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda, Agencija za vodno područje rijeke Save je, prema Zakonu o vodama FBiH, Društvu izdala vodne dozvole, na period od pet godina, za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda na lokacijama „Cerik“ i „Sprečko polje“, kao i na lokaciji „Stupari“ koje obuhvata četiri izvorišta.

⁷ „Službeni glasnik Općine Tuzla“, broj: 9/07, 11/11, 4/13 i 2/14

⁸ „Službeni glasnik Grada Tuzla“, broj: 1/20

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan poslovanja za period 2020–2022. godine uprava Društva je donijela u februaru 2020. godine koji je Nadzorni odbor usvojio 19. 2. 2020. godine, a koji je Skupština razmatrala i usvojila na sjednici održanoj 21. 7. 2020. godine. Trogodišnji plan sadrži sljedeće elemente: plan proizvodnje (po izvorištima) i isporuke vode, plan odvođenja otpadnih voda, plan radne snage, plan kapitalnih ulaganja sa planiranim izvorima sredstava, plan prihoda, rashoda i finansijskog rezultata sumarno i po organizacionim jedinicama, sa detaljnim obrazloženjem pojedinih stavki prihoda i rashoda.

Plan poslovanja za 2021. godinu Uprava Društva je sačinila u februaru 2021. godine, Nadzorni odbor usvojio 22. 2. 2021. godine, a Skupština 29. 4. 2021. godine. Društvo u toku 2021. godine nije vršilo izmjene i dopune Plana poslovanja.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana daju se u tabeli:

u KM

Red. br.	Pozicija	Ostvareno u 2020. god.	Plan za 2021. god.	Ostvareno u 2021. god.	Indeks (5/3)x100	Indeks (5/4)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	14.711.234	14.995.057	15.433.170	105	103
II	Rashodi	14.606.349	14.875.641	15.103.295	103	102
III	Dobit (Gubitak)	104.885	119.417	329.875	315	276

Ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 15.433.170 KM i veći su u odnosu na planirane u iznosu od 438.113 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 721.936 KM. Najveći dio prihoda ostvaren je od prodaje učinaka u iznosu od 12.843.812 KM što čini 83% ukupno ostvarenih prihoda.

Ukupni rashodi iskazani su u iznosu od 15.103.295 KM i veći su u odnosu na planirane za 227.654 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 496.946 KM. Najznačajniji rashodi odnose se na troškove plaća i ostalih primanja zaposlenih i drugih fizičkih lica u iznosu od 5.817.577 KM, materijalne troškove u iznosu od 3.130.447 KM, rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u iznosu od 2.914.059 KM i amortizaciju u iznosu od 1.761.637 KM.

Uprava Društva Trogodišnji plan poslovanja nije dostavila Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila dužna u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Preporuka:

- **Trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 28. 2. 2022. godine. Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 13. 4. 2022. usvojio Izvještaj o radu i poslovanju za 2021. godinu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha.

Izvještaj o radu i poslovanju za 2021. godinu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha, i Izvještajem o radu Nadzornog odbora, Skupština Društva je razmatrala i usvojila na sjednici održanoj 17. 5. 2022. godine, kao i Odluku o raspodjeli dobiti za 2021. godinu.

Reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2020. godinu obavilo je društvo „ETIC“ d.o.o. Zenica, i dalo mišljenje s rezervom.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi: KM

	1. 1. - 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
PRIHODI		
Poslovni prihodi	15.021.389	14.276.822
Prihodi od prodaje robe	43.107	51.240
Prihodi od prodaje učinaka	12.847.813	13.811.790
Ostali poslovni prihodi	2.130.469	395.572
Finansijski prihodi	76.481	100.677
Ostali prihodi i dobici	231.210	230.979
Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina	104.090	102.756

Društvo priznaje prihode u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi, kako bi se prikazao prenos proizvoda ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za te proizvode ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge u redovnom poslovanju umanjene za porez na dodanu vrijednost, rabate, diskonte i druge popuste date kupcima i iznose naplaćene u ime treće strane.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 15.021.389 KM i čine ih prihodi od prodaje učinaka (12.847.813 KM), prihodi od prodaje robe (43.107 KM) i ostali poslovni prihodi (2.130.469 KM).

Prihodi od prodaje robe su iskazani u iznosu od 43.107 KM i odnose se na prodaju uglja kupcu putem kompenzacije, s ciljem naplate dijela potraživanja za utrošenu vodu dužnika Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, zavisno društvo Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 12.847.813 KM i odnose se na prihode ostvarene iz osnovne djelatnosti, odnosno prihode: za isporuku vode domaćinstvima (5.597.150 KM) i pravnim licima (2.997.623 KM), od odvodnje otpadnih voda domaćinstvima (1.500.629 KM) i pravnim licima (571.798 KM), od naknada za održavanje vodomjera i zamjenu vodomjernih šahtova domaćinstvima (1.358.161 KM) i pravnim licima (142.345 KM), od usluga crpljenja septičkih jama, čišćenja kanalizacije i dopreme pitke vode (308.925 KM), od baždarenja vodomjera (49.093 KM), te ostali prihodi od prodaje usluga kao što su prihodi od naknada za priključke na vodovodnu mrežu, prihodi od naknada za obradu zahtjeva i sl. (322.089 KM).

Cijena pitke vode i usluga odvođenja otpadnih voda, na prijedlog Nadzornog odbora Društva, utvrđena je saglasnošću općinskog⁹, odnosno Gradskog vijeća Grada Tuzla, po kategorijama potrošača za jedan kubni metar prema važećem cjenovniku i kategoriji potrošača:

- za domaćinstva cijena vode iznosi 1,10 KM/m³, a cijena odvođenja otpadnih voda iznosi 0,34 KM/m³, dok je naknada za održavanje vodomjera 2,50 KM mjesečno;
- za privredu iz kategorije I (sva pravna i fizička lica koja samostalno obavljaju djelatnost, a koja nisu svrstana u Privredu II i specijalne potrošače) cijena vode iznosi 1,66 KM/m³, a cijena odvođenja otpadnih voda iznosi 0,58 KM/m³, dok je naknada za održavanje vodomjera 3,50 KM mjesečno;
- za Privredu II (predškolske ustanove, osnovne i srednje škole, đački i studentski domovi, domovi penzionera) cijena vode iznosi 1,33 KM/m³, a cijena odvođenja otpadnih voda iznosi 0,41 KM/m³, dok je naknada za održavanje vodomjera 3,50 KM mjesečno;

⁹ „Službeni glasnik Općine Tuzla“, broj: 08/13

- za Specijalne potrošače (pravna i fizička lica koja samostalno obavljaju djelatnost, a koja u principu troše veće količine vode i/ili kod kojih je odvijanje procesa proizvodnje i vršenja usluga nemoguće bez upotrebe pitke vode - Pivara Tuzla, Fabrika soli Tuzla, kao i drugi veliki privredni sistemi, ugostiteljski objekti i dr.) cijena vode iznosi 2,50 KM/m³, a cijena odvođenja otpadnih voda iznosi 0,84 KM/m³, dok je naknada za održavanje vodomjera 3,50 KM mjesečno.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 2.130.469 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode od donacija, odnosno finansijsku podršku Grada Tuzla za uplatu dospjelih anuiteta kredita Njemačke kreditne banke za obnovu KfW u iznosu od 1.460.207 KM, a koji su obezbijeđeni iz sredstava angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, na prihode od donacija stalnih sredstava po osnovu obračunate amortizacije u iznosu od 611.891 KM, te na prihode od zakupa poslovnog prostora na osnovu ugovora zaključenih sa BH Telecom d.d. Sarajevo, Telekomunikacije RS a.d. Banja Luka i IC Consulanten Ziviltechniker GmbH Beč u iznosu od 42.123 KM.

7.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 76.481 KM i najvećim dijelom se odnose na naplaćene zatezne kamate od Livnice Čelika d.d. Tuzla u stečaju, a po presudi Općinskog suda u Tuzli u iznosu od 57.135 KM.

7.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 231.210 KM i najvećim dijelom se odnose na naplaćena otpisana potraživanja u iznosu od 146.981 KM, prihode od prodaje rashodovanih motornih vozila putem javnih oglasa u iznosu od 18.241 KM, te ostale prihode koji se odnose na naplatu štete od osiguravajućih društava, naplate troškova po sudskim postupcima i sl.

7.1.1.4 Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina

Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina iskazani su u iznosu od 104.090 KM i odnose se na naknadno fakturisane prihode za isporuke vode i izvršene usluge u prethodnoj i ranijim godinama.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su ukupni rashodi prema sljedećoj strukturi: **KM**

	1. 1. – 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
RASHODI	15.103.295	14.606.349
Poslovni rashodi	11.977.289	11.951.778
Nabavna vrijednost prodate robe	43.107	51.240
Materijalni troškovi	3.130.446	3.237.774
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.817.578	5.767.643
Troškovi proizvodnih usluga	316.746	496.716
Amortizacija	1.761.637	1.426.110
Nematerijalni troškovi	907.775	972.295
Finansijski rashodi	2.415	3.466
Ostali rashodi i gubici	2.973.673	2.562.021
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti	103.144	0
Rashodi iz osnova promjena račun. politika i ispravke greški	46.774	89.084

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 11.977.289 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost prodate robe (43.107 KM), materijalne troškove (3.130.446 KM), troškove plaća i ostalih ličnih primanja (5.817.578 KM), troškove proizvodnih usluga (316.746 KM), amortizaciju (1.761.637 KM) i nematerijalne troškove (907.775 KM).

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 3.130.446 KM, a odnose se na troškove sirovina i materijala (963.001 KM), energije i goriva (1.639.767 KM), rezervnih dijelova (52.479 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (475.199 KM).

Utrošene sirovine i materijal iskazane su u iznosu od 963.001 KM a odnose se na troškove održavanja (342.197 KM), preuzete industrijske vode (268.077 KM), hemikalija za tretman vode (119.776 KM), materijala za rekonstrukcije i popravke trećim licima (178.418 KM), kancelarijskog materijala (6.989 KM) i ostale troškove (47.545 KM).

Troškovi održavanja odnose se na utrošeni materijal za održavanje vodnih objekata, vodovodne i kanalizacione mreže i vlastitih objekata. Društvo priznaje ove troškove na osnovu odobrenih izlaza materijala sa skladišta.

Troškovi preuzete industrijske vode (268.077 KM) se odnose na preuzetu industrijsku vodu, a na osnovu zaključenih ugovora. Na osnovu zaključenog Ugovora o ustupanju vode sa izvorišta „Toplice“ sa JKP „Rad“ Lukavac od 1996. godine, Društvu se ustupa pravo na 25% izvorišta „Toplice“ mjesečno cca 40 l/sec odnosno cca 100.000 m³ vode. Aneksima ovog ugovora se produžava ugovorni rok, a posljednjom izmjenom pored roka, definisano je da se Društvu dostavlja obračunska lista o mjesečnoj količini preuzete vode dva puta godišnje i koja će predstavljati osnov za ispostavljanje fakture. Tako je Društvo za 2021. godinu preuzelo 1.472.784 m³ vode u vrijednosti od 162.006 KM. Isto tako Društvo je krajem 2020. godine zaključilo Ugovor sa JP „Spreča“ d.d. Tuzla za isporuku industrijske vode iz akumulacije „Modrac“ na osnovu kojeg je evidentiralo troškove preuzete industrijske vode u ukupnom iznosu od 106.070 KM.

Utrošena energija i gorivo iskazani su u iznosu od 1.639.767 KM i odnose se na troškove električne energije (1.451.358 KM), goriva (170.924 KM) i ostale troškove (17.485 KM).

Troškove električne energije Društvo priznaje po ispostavljenim računima za utrošenu električnu energiju za pumpne stanice i poslovne jedinice Društva.

Uslovi korištenja i održavanja vozila, ovlaštenje za raspolaganje vozilima, odgovornost vozača, osiguranje te nadzor nad korištenjem vozila regulisano je Pravilnikom o korištenju službenih vozila iz 2018. godine. Pravilnikom je određeno da je rukovodilac Pogona za održavanje vodovodne mreže i mehanizacije, odnosno referent za mehanizaciju i referent za saobraćaj i administrativne poslove odgovoran za sva pitanja vezana za raspored korištenja službenih vozila, primopredaju ključeva, dokumentaciju vozila, kao i za praćenje potrošnje goriva i prijeđenih kilometara. Utvrdili smo da se vode mjesečne evidencije o utrošku goriva za putnička i teretna vozila i radne mašine.

Na osnovu zaključenog ugovora iz 2020. godine sa dobavljačem „Hifa petrol“ d.o.o. Sarajevo, Društvo je nabavljalo gorivo do aprila 2021. godine do kada je i važio ugovor. Procedura javne nabavke za gorivo pokrenuta je u aprilu 2021. godine, a okončana u augustu 2021. godine, kada je potpisan ugovor sa dobavljačem „Kopex - Sarajlić“ d.o.o. Srebrenik. Međutim, izvršenim uvidom u evidentirane fakture za nabavljeno gorivo utvrdili smo da je dio nabavljenog goriva **u periodu od februara do septembra 2021. godine izvršeno od dobavljača „Zeka comerc“ d.o.o. Gračanica u vrijednosti od 42.857 KM i „Nasko“ d.o.o. Gračanica u vrijednosti od 19.508 KM, bez zaključenog ugovora i prethodno provedene procedure javne nabavke što nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).**

Pored toga, izmirivanje ovih obaveza vršeno je na osnovu izjava o kompenzaciji, bez prethodne date saglasnosti Nadzornog odbora. Prebijanje dugova prema nekoj strani spada u ograničene aktivnosti propisane članom 42. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i Statutom Društva, te se može obavljati samo uz pisano dopuštenje Nadzornog odbora (tačka 4. Izvještaja).

Troškovi rezervnih dijelova (52.479 KM) odnose se na utrošene rezervne dijelove za održavanje vlastitih mašina i postrojenja i transportnih sredstava.

Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma iskazan je u iznosu od 475.199 KM, a odnosi se na otpis sitnog inventara – vodomjera (425.994 KM), HTZ opreme (24.433 KM) i ostalog sitnog inventara i autoguma (24.774 KM).

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja iskazani sa sljedećom strukturom:	KM
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja zaposlenih	5.817.577
Troškovi plaća i naknada plaća	5.029.779
Troškovi službenih putovanja	8.391
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava uposlenih	742.781
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	36.626

Za obračun plaća i drugih ličnih primanja Društvo primjenjuje sljedeće interne akte: Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima, Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika Društva.

Plaća se sastoji od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećanja plaće u skladu sa članom 33. i 34. Kolektivnog ugovora. Pravilnikom o plaćama i Kolektivnim ugovorom osnovna plaća radnika utvrđuje se množenjem koeficijenta složenosti radnog mjesta sa najnižom satnicom i brojem sati u fondu rada za određeni mjesec. Koeficijenti složenosti poslova radnih mjesta utvrđeni su u rasponu od 1 do 5 u zavisnosti od stepena stručne spreme, složenosti poslova i odgovornosti radnog mjesta. Direktor Društva donosi na mjesečnom nivou Odluke o obračunu i isplati plaće sa utvrđenom satnicom koja je tokom 2021. godine iznosila 2,54 KM. Pravilnikom o radu utvrđeno je puno radno vrijeme u trajanju od 40 sati sedmično, a Odlukom o utvrđivanju radnog vremena iz 2017. godine određeno je dnevno radno vrijeme u trajanju od 7:00h do 15:30h.

Plaća direktora određena je Ugovorom o pravima, obavezama, ovlaštenjima i odgovornosti, prema kojem se mjesečna plaća obračunava i isplaćuje u visini od tri prosječne plaće radnika Društva ostvarene za prethodni mjesec.

Provedenom revizijom su obuhvaćene plaće za januar, august i decembar 2021. godine koje se obračunavaju u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima. Najviša plaća isplaćena na nivou Društva iznosila je 4.084 KM, najniža 502 KM, a prosječna plaća iznosila je 1.242 KM.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava uposlenih su iskazani u iznosu od 742.781 KM, odnose se na naknade za ishranu u toku rada (452.852 KM), troškove prevoza na posao i sa posla (102.864 KM), regres za godišnji odmor (105.411 KM), otpremnine (31.429 KM), pomoći u slučaju smrti, bolesti i druge naknade (50.205 KM).

Topli obrok iskazan je u iznosu od 452.852 KM, a obračunava se i isplaćuje u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Naknade za prevoz na posao i sa posla iskazane su u iznosu od 102.864 KM a obračun i isplata se vrši u visini od 75% stvarne cijene karte u javnom saobraćaju.

Naknada za regres je iskazana u iznosu od 105.411 KM i obračunava se i isplaćuje na osnovu Odluke direktora i to u visini od 50% prosječne plaće ostvarene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Na osnovu Odluka direktora isplaćene su otpremnine za sedam zaposlenika u visini od tri plaće koje je ostvario u posljednja tri mjeseca ili tri prosječne plaće u FBiH prema posljednjim statističkim objavama u zavisnosti šta je povoljnije za radnika (31.429 KM), jednokratne pomoći za slučaj teške bolesti zaposlenika (29.743 KM) i ostale naknade.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima (36.626 KM) odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju (16.202 KM) i fizičkih lica po osnovu ugovora o djelu (9.230 KM) i naknade angažovanim volonterima za stručno osposobljavanje za samostalan rad (11.194 KM).

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 316.746 KM, a odnose se na usluge održavanja (179.489 KM), zakupa (85.177 KM), reklame i sponzorstva (36.944 KM), transportne usluge (6.570 KM) i ostale usluge (8.566 KM).

Troškovi usluga održavanja iskazani su u iznosu od 179.489 KM a odnose se na usluge održavanja građevina (32.065 KM), mašina, postrojenja i opreme (58.752 KM), transportnih sredstava (51.125 KM), softvera (19.267 KM) i ostale usluge održavanja (18.280 KM).

Troškovi zakupa iskazani su u iznosu od 85.177 KM, a odnose se na zakup cjevovoda za transport vode (57.387 KM) i poslovnih prostorija (27.790 KM). Društvo ima zaključen Ugovor o zakupu dijela kapaciteta postojećih cjevovoda sirove vode i dijela zemljišta u krugu „Termoelektrane Tuzla“ za potrebe vodosnabdijevanja grada Tuzle sa JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, a vezano za Ugovor za isporuku vode zaključen sa JP „Spreča“. Ugovorena naknada za zakup utvrđuje se mjesečno u vrijednosti od 4,22 feniga po m³ transportovane vode.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.761.637 KM, a odnose se na amortizaciju stalnih sredstava obračunatu na osnovu amortizacionih stopa utvrđenih Pravilnikom o izmjenama pravilnika o amortizaciji iz 2018. godine koristeći linearni metod obračuna.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 907.775 KM, a odnose se na troškove neproizvodnih usluga (266.678 KM), reprezentacije (18.404 KM), premija osiguranja (28.260 KM), platnog prometa (6.591 KM), poštanskih i telekomunikacijskih usluga (44.409 KM), poreza, naknada, taksi (526.806 KM) i ostale nematerijalne troškove (16.627 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 266.678 KM od kojih su najznačajnije usluge: naplate vode (145.507 KM), komunalne usluge (41.919 KM), izrade naljepnica, priznanica, naloga i uvezivanja (17.370 KM), tehničke zaštite objekata (16.720 KM), štampe računa (9.858 KM) i revizije (8.000 KM). Društvo ima zaključene ugovore o pružanju usluga naplate računa sa inkasantima i to sa JKP „Komemorativni centar“ d.o.o. Tuzla, JKP „Komunalac“ d.o.o. Tuzla i JP „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo.

Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dažbina iskazani su u iznosu od 526.806 KM od kojih su najznačajniji troškovi posebnih vodnih naknada za korištenje vode i za zaštitu voda (339.723 KM), naknade za koncesiju za 2021. godinu (80.431 KM), troškovi obaveznih pregleda, atesta, saglasnosti (25.236 KM), sudske takse (23.174 KM) i komunalne naknade (9.008 KM).

Troškovi posebnih vodnih naknada za korištenje vode i za zaštitu voda (339.723 KM) odnose se na vodne naknade koje je Društvo u skladu sa Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada¹⁰ obavezno vršiti i to: obračun i uplatu posebnih vodnih naknada (PVN) za korištenje površinskih i podzemnih voda i za zaštitu voda.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, broj 92/07, 46/09, 79/11 i 88/12

Posebna vodna naknada za korištenje površinskih i podzemnih voda obračunava se množenjem količine zahvaćene vode u obračunskom periodu izražene u m³ sa visinom posebne vodne naknade utvrđene Odlukom o visini posebnih vodnih naknada¹¹ (0,01KM/m³). Provedenom revizijom utvrdili smo da Društvo obračun PVN za korištenje površinskih i podzemnih voda vrši u skladu sa Pravilnikom i Odlukom.

Posebna vodna naknada za zaštitu voda obračunava se množenjem količine zagađenja voda izraženo preko ekvivalentnog broja stanovnika (EBS) sa visinom ove PVN određene Odlukom o visini PVN koja iznosi 2 KM/ES ispuštene vode, a stepen zagađenja otpadnih voda odnosno EBS utvrđuje na način da se množi količina ukupno isporučene vode pojedinim korisnicima izražene u m³ sa koeficijentom zagađenja koji su određeni za pojedine vrste zagađivača.

Naknada za koncesiju (80.431 KM) odnosi se na koncesiju za 2021. godinu koja je definirana Ugovorom o koncesiji za korištenje izvorišta zaključenog 2016. godine sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na period od 30 godina.

7.1.2.2 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 2.973.673 KM i odnose se na gubitke od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava (10.107 KM), rashode po osnovu ispravki vrijednosti i otpisa potraživanja (2.914.060 KM) što je detaljnije opisano u tački 7.2.2.3. Izvještaja i ostale rashode (49.506 KM).

7.1.2.3 Rashodi na osnovu umanjenja vrijednosti sredstava

Rashodi na osnovu umanjenja vrijednosti sredstava u iznosu od 103.144 KM odnose se na usklađivanje vrijednosti identifikovanih neupotrebljivih zaliha materijala za održavanje vodovodne mreže, održavanje čistoće i rezervnih dijelova.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2021. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat, neto dobit u iznosu od 285.634 KM, dok je prethodne godine iskazana dobit u iznosu od 97.267 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat s obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo procjenu umanjenja vrijednosti materijalnih stalnih sredstava u pripremi u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 7.2.1 Izvještaja);
- nije izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja koja su u kašnjenju preko 365 dana u iznosu od 3.527.396 KM na teret rashoda, niti je izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što za posljedicu može imati da su rashodi potcijenjeni, a potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni za iznos utvrđenog usklađivanja prema Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (tačka 7.2.2.3 Izvještaja);
- nije usaglasilo iskazanu vrijednost osnovnog kapitala u iznosu od 30.767.149 KM sa kapitalom upisanim u sudskom registru i Statutu Društva prema kojima je osnovni kapital u iznosu od 17.180.348 KM (tačka 7.2.3 Izvještaja).

¹¹ „Sl. novine FBiH“, broj 46/07

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u tabeli:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
STALNA SREDSTVA	28.572.000	25.015.127
Nematerijalna sredstva	110.668	167.231
Nekretnine, postrojenja i oprema	28.461.332	24.847.896

Nematerijalna sredstva su iskazana u iznosu od 110.668 KM (nabavna vrijednost 775.986 KM, ispravka vrijednosti 665.318 KM) i čine ih koncesije i licence (12 KM), ulaganja u tuđa materijalna sredstva (4.919 KM) i ostala nematerijalna sredstva (105.737 KM).

Koncesije i licence neto knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 12 KM se odnose na licencu za korištenje softvera za prinudnu naplatu potraživanja pri Općinskom sudu, te na koncesiju za korištenje izvorišta. Ugovor o koncesiji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog Kantona za korištenje izvorišta u općini Kladanj i općini Živinice je zaključen 21. 6. 2016. godine na period od 30 godina u iznosu od 81.000 KM, dok tekuća odnosno godišnja koncesiona naknada iznosi 0,009526 KM/m³ i zavisi od količine fakturisane vode.

Ulaganja u tuđa materijalna sredstva su iskazana u iznosu od 4.919 KM i odnose se na ulaganja u rezervoare, crpne stanice i druge objekte.

Ostala nematerijalna sredstva su iskazana u iznosu od 105.737 KM i odnose se na softver za obavljanje osnovne djelatnosti (91.122 KM) i antivirusni program (14.615 KM).

Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije, kroz procijenjeni vijek trajanja od pet godina, u skladu sa Pravilnikom o obračunu amortizacije, a obračunata amortizacija nematerijalnih sredstava za 2021. godinu je u iznosu od 73.924 KM.

Struktura i promjene na **nekretninama, postrojenjima i opremi** daju se u tabeli:

Opis	Zemljište	Građev. objekti	Postr. i oprema	Transpor. sredstva	Mater. sred. u pripremi	Ostala mater. sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
Nabavna vrijednost							
na 1. 1. 2021.	185.904	8.179.201	9.019.508	4.190.798	19.142.159	116.530	40.834.100
Direktna povećanja	0	64	17.910	92.000	5.201.555	0	5.311.529
Prenos sa pripreme	373.646	5.572.944	194.610	0	(6.141.200)	0	0
Otuđenje i rashodovanje	0	0	(1.023.898)	(69.884)	0	0	(1.093.782)
na 31. 12. 2021.	559.550	13.752.209	8.208.130	4.212.914	18.202.514	116.530	45.051.847
Akumulirana amortizacija							
na 1. 1. 2021.	0	5.321.490	8.653.170	1.910.256	0	101.289	15.986.205
Amortizacija	0	1.035.661	153.869	492.358	0	5.826	1.687.714
Otuđenje i rashodovanje	0	0	(1.021.371)	(62.033)	0	0	(1.083.404)
na 31. 12. 2021.	0	6.357.151	7.785.668	2.340.581	0	107.115	16.590.515
Neto knjigovodstvena vrijednost							
na 1. 1. 2021.	185.904	2.857.711	366.338	2.280.542	19.142.159	15.241	24.847.895
na 31. 12. 2021.	559.550	7.395.058	422.462	1.872.333	18.202.514	9.415	28.461.332

Zemljište je iskazano u iznosu od 559.550 KM i odnosi se na zemljište u sjedištu Društva, odnosno zemljište uz poslovni objekt, kao i druge parcele u posjedu Društva. Povećanje tokom revidirane godine u iznosu od 373.646 KM se odnosi na nabavku zemljišta od Tvornice transportnih uređaja d.d. Tuzla u stečaju, koje je na osnovu rješenja Općinskog suda u Tuzli od 15. 2. 2021. godine upisano kod katastarske općine Tuzla I, zemljišnoknjižni uložak broj 1651, u dijelu 1/3. Prethodno, javna prodaja je održana 3. 11. 2020. godine, a Općinski sud u Tuzli je 3. 12. 2020. godine Rješenjem dosudio nekretnine koje su bile predmet prodaje kupcima Centralno grijanje d.d. Tuzla u dijelu 2/3 i Društvu u dijelu 1/3.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 7.395.058 KM i najvećim dijelom ih čine upravna zgrada (313.084 KM), postrojenje za pred-tretman vode Stupari (1.482.570 KM), spojni cjevovod Sprečko polje (1.396.725 KM), bunari Sprečko polje (1.341.952 KM), fabrika pitke vode „Cerik“ (1.170.249 KM), plastični i daktilni cjevovodi (416.505 KM), rezervoari (285.901 KM), poslovne zgrade (240.695 KM), skladišta (138.088 KM), te ostali građevinski objekti. Povećanja građevinskih objekata tokom revidirane godine se najvećim dijelom odnose na nabavke te stavljanje u upotrebu rezervoara, bunara, spojnih cjevovoda, postrojenja za pred-tretman vode. U okviru evidencija o vlasništvu i posjedu građevinskih objekata Društvo nije upisano kao vlasnik, odnosno posjednik pojedinih nekretnina koje su iskazane u knjigovodstvenim evidencijama i finansijskim izvještajima.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 245.258 KM i najvećim dijelom ih čine pumpe (131.171 KM), klima uređaji (10.135 KM), laboratorijska oprema (52.468 KM), agregati (9.437 KM), oprema za protiv-provalnu i protivpožarnu zaštitu (5.720 KM), te ostala oprema za obavljanje osnovne djelatnosti kao što su oprema za pročišćavanje i hlorisanje, oprema za grijanje i ventilaciju i sl. Povećanje u iznosu od 118.624 KM se najvećim dijelom odnosi na nabavku pumpi (97.397 KM), te agregata i opreme za fabriku pitke vode Cerik. Smanjenje u iznosu od 994.275 KM se najvećim dijelom (991.289 KM) odnosi na otuđenje jedne linije membrana kasetnih linija C u fabrici vode „Cerik“, na osnovu izvještaja komisije za popis nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava i stanja utvrđenog popisom. Nadzorni odbor je 25. 2. 2022. razmatrao i donio Odluku o usvajanju izvještaja centralne popisne komisije o izvršenom redovnom godišnjem popisu sa stanjem na dan 31. 12. 2021. godine.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 440.763 KM i odnose se na vozila za obavljanje djelatnosti i službena putnička vozila, a čine ih 15 putničkih automobila (116.292 KM), 53 teretna i vučna vozila, od kojih su 10 radne mašine (1.754.388 KM), te oprema za pretovar, utovar i istovar robe i materijala (1.653 KM). Povećanje u iznosu od 92.000 KM se odnosi na nabavljena putnička vozila Volkswagen Caddy (3 vozila), Mercedes Sprinter 313 (2 vozila) i Volkswagen Crafter, dok se smanjenje odnosi na otuđenje vozila – putničko vozilo Volkswagen Caddy, teretno vozilo KIA i teretno vozilo Mercedes Benz, a na osnovu odluka o prodaji vozila putem javnog nadmetanja.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 18.202.514 KM i najvećim dijelom se odnose na ulaganja u dovodni cjevovod Stupari-Spreča, Spreča-Cerik, Ši selo-Simin Han, koja se realizuju na osnovu projekta „Vodovod i kanalizacija u BIH II – komponenta Tuzla“ i Sporazuma o kreditu i projektu i Sporazuma o finansiranju i projektu zaključenih 4. 8. 2014. godine između KFW-a, Frankfurta, Njemačka i općina Tuzla i Zenica, i javnih komunalnih preduzeća JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla i JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica. Ulaganja po projektu se realizuju iz granta, kredita i vlastitih sredstava, a odnose se na građevinske radove i materijal, i na 31. 12. 2021. iznose 12.671.995 KM. Materijalna sredstva u pripremi u iznosu od 1.440.596 KM se odnose na ulaganja u rekonstrukciju fabrike vode, dok se 1.631.090 KM odnosi na naknade konsultantima za nadzor, za projekte nabave i sl.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, a propisana je Pravilnikom o obračunu amortizacije. U narednoj tabeli daje se pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti	10 - 20	5 – 10
Postrojenja i oprema	6,67	15
Računarska oprema	3	33,34
Transportna sredstva	6,67	15

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

U skladu sa MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo. Članovima 27. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH je propisano da su subjekti od javnog interesa obavezni, po potrebi i u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine, obaveza i/ili kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Cilj procjene je utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost pravnih lica, odnosno imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke. Također, u skladu sa MRS-om 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 51., Društvo je trebalo preispitati ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom na kraju svake finansijske godine.

Na osnovu Odluke o popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31. 12. 2021. godine i formiranju komisija za popis, imenovana je komisija za popis nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava, kao i komisija za popis materijalnih sredstava u pripremi. Komisija za popis nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava je imala zadatak da u toku popisa izvrši procjenu da li postoje indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, odnosno da uzme u obzir da li postoje najmanje sljedeće indicije:

a.) Vanjske izvore informacija

- postoje vidljive indicije da je tokom perioda došlo do znatnijeg pada vrijednosti imovine nego što bi se to očekivalo zbog protoka vremena ili uobičajene upotrebe;
- u tehnološkom, tržišnom, ekonomskom ili zakonskom okruženju u kojem subjekt posluje, ili na tržištu kojem je data imovina namijenjena, tokom perioda su nastale, ili će nastati u bližoj budućnosti, značajne promjene s negativnim uticajem na subjekt;
- tokom perioda je došlo do povećanja kamatnih stopa ili drugih tržišnih stopa prinosa na ulaganja, a ta povećanja će vjerovatno značajno utjecati na diskontnu stopu koja se koristi za izračunavanje upotrebne vrijednosti imovine i značajno umanjiti njen nadoknadivi iznos;
- knjigovodstvena vrijednost neto imovine subjekta je veća od njene tržišne kapitalizacije.

b.) Interne izvore informacija

- postoje dokazi o zastarjelosti ili fizičkom oštećenju imovine;
- tokom perioda su nastale, ili se očekuje da će u bližoj budućnosti nastati značajne promjene s negativnim uticajem na subjekt, u obimu do kojeg, ili načinu na koji se imovina koristi ili se očekuje da će se koristiti. Te promjene obuhvataju stavljanje imovine izvan upotrebe, planove za prestanak rada ili restrukturiranje poslovne jedinice kojoj imovina pripada, planove za otuđenje imovine prije prethodno očekivanog datuma, i ponovo procjenjivanje korisnog vijeka trajanja imovine kao određenog, a ne kao neodređenog;
- postoje dokazi iz internih izvještaja koji ukazuju da je ekonomski učinak imovine lošiji, ili da će biti lošiji od očekivanog.

Prema odluci o imenovanju komisije, gore navedeni spisak indicija nije konačan, a komisija može identificirati i druge indicije mogućeg umanjenja vrijednosti imovine, koje također zahtijevaju da subjekt utvrdi nadoknadivi iznos imovine. Ako postoje indicije da je došlo do mogućeg umanjenja vrijednosti neke imovine, to može ukazivati na potrebu da se preostali korisni vijek trajanja, metoda amortizacije ili rezidualna vrijednost imovine trebaju provjeriti i uskladiti sa Standardom koji se primjenjuje na tu imovinu, čak i ako se za tu imovinu ne prizna nikakav gubitak od umanjenja vrijednosti.

Na osnovu provedenih procedura, Komisija za popis nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava je u Izvještaju o popisu konstatovala **da nije utvrdila postojanje indicija koje bi imale uticaja na smanjenje vrijednosti imovine u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.**

Međutim, uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da za materijalna sredstva u pripremi čija neto knjigovodstvena vrijednost iznosi 18.202.514 KM, nije izvršena ocjena da li postoje indicije koje bi imale uticaja na umanjenje vrijednosti imovine, iako se radi o značajnim vrijednostima materijalnih sredstava u pripremi.

Neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. 12. 2021. godine je iskazana u iznosu od 28.461.332 KM, od kojih su materijalna sredstva u pripremi 18.202.514 KM i čine značajnu stavku Izvještaja o finansijskom položaju Društva.

Budući da na datum bilansa nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost materijalnih sredstava u pripremi umanjena u skladu sa zahtjevima MRS-a 36, te da ova imovina predstavlja 63,96% od ukupne vrijednosti nekretnina postrojenja i opreme iskazane u iznosu od 28.461.332 KM, ne možemo potvrditi da je knjigovodstvena vrijednost materijalnih sredstava u pripremi iznosu od 18.202.514 KM realna, te se ona može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima MRS-a 36, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o računovodstvu.

Preporuka:

- *na datum bilansa vršiti procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava u pripremi u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, s ciljem fer i istinite prezentacije finansijskih izvještaja.*

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo za dio nekretnina koje iskazuje u knjigovodstvenim evidencijama ne raspolaže dokazima o vlasništvu ili posjedu, kao što su objekat i zemljište uz objekat na lokaciji Miladije, gdje su postupci harmonizacije prekinuti te se poduzimanju aktivnosti na podjeli zemljišta i nekretnina koje koristi „Centralno grijanje“ d.d. Tuzla i pojedina fizička lica, dok se na objektu Kreka za dio nepokretnosti vode sudski postupci s ciljem rješavanja imovinskopravnih odnosa i upisa u zemljišne knjige. Također, za nekretninu u Neumu, a koja se vodi vanbilansno, nije osigurana dokumentacija kojom bi se dokazalo vlasništvo.

Iako su poduzimane aktivnosti prema nadležnim organima i institucijama u cilju pribavljanja relevantne dokumentacije i uknjižavanja nekretnina na svoje ime u zemljišnoknjižnim i katastarskim registrima, dio postupaka još uvijek nije okončan. Postupak harmonizacije, odnosno uspostava zemljišnih knjiga po podacima novog katastarskog premjera, za pojedine nekretnine je prekinut, zbog čega nije bilo moguće izvršiti usklađivanje podataka o nekretninama u zemljišnoj knjizi i katastru.

Preporuka:

- *osigurati dokaze o vlasništvu za uknjižbu nekretnina Društva kod nadležnih organa.*

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
ZALIHE	1.562.819	2.235.357
Sirovine i materijal	2.547.224	2.758.327
Rezervni dijelovi	212.097	149.629
Alat, sitan inventar i auto-gume u upotrebi	2.880.867	2.456.582
Alat, sitan inventar i auto-gume na zalihi i oprema za zaštitu na radu	107.644	530.619
Dati avansi za zalihe	861	1.337
Roba u tranzitu	9.323	6.631
Ispravka vrijednosti sirovina i materijala	(1.242.932)	(1.170.301)
Ispravka vrijednosti rezervnih dijelova	(71.398)	(40.885)
Ispravka vrijednosti alata i sitnog inventara	(2.880.867)	(2.456.582)

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama i procjenama, zalihe se vrednuju po trošku nabavke, a utrošak zaliha se vrši po prosječnoj ponderisanoj cijeni. Ako je neto prodajna vrijednost zaliha niža od troška nabave, zalihe se vrednuju i iskazuju po neto prodajnoj vrijednosti.

Sirovine i materijal iskazani su u iznosu od 1.304.292 KM (nabavna vrijednost 2.547.224 KM i ispravka vrijednosti 1.242.932 KM) i najvećim dijelom se odnose na materijal za održavanje, te materijal za rekonstrukciju i izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže, a sastoje se od cijevi, koljena, ventila, redukcija, spojnice, prirubnica, te ostalog materijala za održavanje vodovodne i kanalizacijske mreže, kao i zaliha goriva i materijala za održavanje čistoće.

Rezervni dijelovi su iskazani u iznosu od 140.699 KM (nabavna vrijednost 212.097 KM i ispravka vrijednosti 71.398 KM) i odnose se na rezervne dijelove za održavanje električnih postrojenja i opreme na vodovodnim objektima i rezervnih dijelova za transportna sredstva.

Alat, sitan inventar i auto-gume u upotrebi se otpisuju stopostotnom metodom otpisa prilikom stavljanja u upotrebu (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti u iznosu od 2.880.867 KM). Vodomjeri koji se koriste za obavljanje osnovne djelatnosti su klasifikovani u sitan inventar i najznačajnija su stavka inventara u upotrebi (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti u iznosu od 1.423.119 KM).

Alat, sitan inventar i auto-gume na zalihi i oprema za zaštitu na radu su iskazani u iznosu od 107.644 KM, a sastoje se od inventara za obavljanje osnovne djelatnosti kao što su čekići, četke, kliješta, bušilice, auto-gume i sl.

Društvo je izvršilo analizu i identifikovalo neiskoristive zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara u skladištu u iznosu od 103.144 KM, te je za navedeni iznos izvršeno umanjenje vrijednosti neupotrebljivih zaliha na 31. 12. 2021. godine. Uvidom u analitičke kartice zaliha uočeno je da postoji značajan broj zaliha materijala za održavanje, rekonstrukciju i izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže na kojima nije bilo prometa tokom revidirane godine. Tako je analizom starosne strukture zaliha na 31. 12. 2021. godine utvrđeno da 1.111.820 KM ili 71% su zalihe starije od 365 dana.

Društvo je u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama i procjenama, i MRS-om 2 – Zalihe, izvršilo procjenu i umanjenje vrijednosti zaliha za najznačajnije vrijednosti zaliha, dok za manji dio vrijednosti zaliha materijala procjena nije izvršena.

Preporuka:

- **na datum bilansa izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti za sve zalihe, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama i procjenama, i zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.**

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	10.674.327	6.792.722
Transakcijski računi (domaća valuta)	7.460.156	5.789.780
Transakcijski računi (strana valuta)	30.374	11
Blagajna	1.752	1.467
Ostala novčana sredstva	3.002.045	1.001.464

Društvo platni promet obavlja putem transakcijskih računa otvorenih kod: NLB banka d.d. Sarajevo, Raiffeisen banka d.d. BiH, Nova banka a.d. Banja Luka, UniCredit banka d.d. Mostar, Sparkasse banka d.d. BiH i Union banka d.d. Sarajevo. Glavni račun i devizni račun otvoreni su u NLB banci d.d. Sarajevo.

Poslovanje blagajne uređeno je Odlukom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem i utvrđivanje blagajničkog maksimuma. Društvo putem blagajne vrši i naplatu ispostavljenih računa i svakodnevno polaže prikupljena sredstva na transakcijski račun u banci.

Ostala novčana sredstva najvećim dijelom se odnose na oročena novčana sredstva u iznosu od 3.000.000 KM. Društvo je 27. 2. 2018. godine zaključilo ugovor o oročenom novčanom depozitu sa Novom bankom a.d. Banja Luka u iznosu od 1.000.000 KM, po godišnjoj kamatnoj stopi od 1,70% na period od 13 mjeseci. U skladu sa članom 6. navedenog ugovora produžavan je sve do 31.5. 2021. godine, kada je zaključen aneks I ugovora kojim je propisano dospijeće na 30. 6. 2022. godine uz godišnju kamatnu stopu od 1,15%. Ugovor o nenamjenski oročenom novčanom depozitu sa Union bankom d.d. Sarajevo je zaključen 4. 11. 2021. godine u iznosu od 2.000.000 KM, na period od 24 mjeseca i uz nominalnu fiksnu kamatnu stopu od 0,90% godišnje, na osnovu kojeg se ostvaruju mjesečni novčani prilivi.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja: KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	7.838.393	13.546.085
Kratkoročna potraživanja	7.804.622	13.451.200
Potraživanja od kupaca u zemlji	7.275.686	10.643.739
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	136.865	79.518
Druga kratkoročna potraživanja	392.071	2.727.943
Potraživanja za PDV	23.813	80.228
Aktivna vremenska razgraničenja	9.958	14.657

Struktura potraživanja od kupaca u zemlji data je u tabeli:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Potraživanja od kupaca	7.275.686	10.643.739
Potraživanja od domaćinstava	5.422.923	6.638.882
Potraživanja od pravnih lica	1.403.238	2.825.265
Ostala potraživanja od kupaca	449.525	1.179.592
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	20.252.171	17.891.638
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca)	(20.252.171)	(17.891.638)

Potraživanja od kupaca iskazana su u neto iznosu od 7.275.686 KM, od kojih su ukupna potraživanja 27.527.857 KM i ispravka vrijednosti 20.252.171 KM. Potraživanja od domaćinstava (5.422.923 KM) i pravnih lica (1.403.238 KM) se odnose na potraživanja po osnovu izvršenih usluga isporuke vode i odvodnje otpadnih voda. Ostala potraživanja od kupaca (449.525 KM) se odnose na potraživanja po osnovu ostalih usluga iz djelatnosti od kojih su najznačajnija potraživanja za naknade po angažovanom kapacitetu za nove korisnike (263.610 KM), kao i ugradnja vodovodnih priključaka, kanalizacionih priključaka, usluge baždarenja vodomjera, sanacije kvarova na vodovodnoj mreži i sl. Najznačajnija potraživanja se odnose na kupce: JP „Komunalno“ d.d. Živinice u stečaju (8.393.557 KM), Fabrika obuće „Aida“ d.d. Tuzla u stečaju (350.313 KM), Skopljanin Sabina – poslovni prostor „Melki“ d.o.o. Tuzla u stečaju (156.050 KM), Rudnik uglja „Kreka“ d.o.o. Tuzla (131.071 KM), „Pivara“ d.d. Tuzla (78.420 KM), „A hoteli“ d.o.o. Tuzla u stečaju (63.763 KM) i Rudnik mrkog uglja „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik (40.079 KM).

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 20.252.171 KM. Tokom revidirane godine izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja u ukupnom iznosu od 2.507.514 KM, dok su naplaćena utužena potraživanja za koje je urađena ispravka vrijednosti u iznosu od 146.981 KM. Nadzorni odbor na sjednici održanoj 25. 2. 2022. godine donio odluku o usvajanju izvještaja Centralne popisne komisije o izvršenom redovnom popisu sa stanjem na dan 31. 12. 2021. godine kojom je data saglasnost za ispravku vrijednosti potraživanja iz 2021. godine.

Nadzorni odbor je 24. 12. 2020. godine donio Plan otpisa nenaplativih potraživanja za period od 2021. do 2025. godine, prema kojem je planirano da se u navedenom periodu vrši otpis u visini do 2.400.000 KM godišnje zbog vjerovatnoće nenaplativosti sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca, a Skupština Društva je 29. 4. 2021. godine donijela odluku o usvajanju Plana otpisa nenaplativih potraživanja. **Navedeno nije u skladu sa članom 60. Pravilnika o računovodstvenim politikama i procjenama i tačkom C17. Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje, a koji propisuju da se učinci prezentuju po načelu nastanka događaja i priznaju u periodima kada su učinci nastali, niti u skladu sa članom 4. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH kojim je propisano da su pravna lica dužna vršiti priznavanje rashoda u skladu sa MRS-om i MSFI-jem.**

Društvo pokreće postupke prinudne naplate sumnjivih i spornih potraživanja, uzimajući u obzir rokove zastare za domaćinstva i pravna lica. Međutim, u ranijim periodima, a prema izjavi nadležne osobe, postupci prinude naplate nisu blagovremeno pokretani jer nisu postojali raspoloživi materijalni i kadrovski resursi. S tim u vezi, potraživanja za koje je urađena ispravka vrijednosti, a koja nisu utužena i za koje ne postoji mogućnost naplate prinudnim putem iznose 343.576 KM.

Prema prezentovanoj ročnoj strukturi potraživanja na 31. 12. 2021. godine, iznos od 3.527.396 KM su potraživanja od kupaca koja su u kašnjenju preko 365 dana i za koje nije izvršena ispravka vrijednosti na teret rashoda, od kojih se iznos od 3.090.339 KM odnosi na domaćinstva, a 437.057 KM na pravna lica. Također, Društvo nije Pravilnikom o računovodstvenim politikama i procjenama propisalo, niti je izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, koji uvodi koncept očekivanih kreditnih gubitaka. To za posljedicu ima da su rashodi potcijenjeni, a potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni za najmanje 3.527.396 KM.

Preporuke:

- *ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja starijih od godinu dana vršiti na teret rashoda tekućeg perioda, u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9, a postupak primjene MSFI-ja 9 propisati Pravilnikom o računovodstvenim politikama i procjenama, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata;*
- *Odluke o otpisu potraživanja donositi u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, i važećim MRS-ima i MSFI-jima.*

Potraživanja od kupaca u inostranstvu su iskazana u iznosu od 136.865 KM i najvećim dijelom se odnose na Mega Logistic Budimpešta, Mađarska (79.518 KM) za potraživanja po osnovu carina, koje je Društvo plaćalo pri uvozu i iste fakturisalo dobavljaču koji nije pravovremeno obezbijedio svu potrebnu dokumentaciju. Potraživanja od IC Consulanten Ziviltechniker Gesmbh, Beč, Austrija (57.267 KM) se odnose na naknade za studijska putovanja i iznajmljivanje poslovnog prostora prema projektu „Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II za grad Tuzla“.

Druga kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 392.071 KM i najvećim dijelom se odnose na PDV potraživanja, odnosno povrat po osnovu međunarodnog prometa (274.889 KM), potraživanja po osnovu više uplaćenog poreza na dobit (49.049 KM), potraživanja od državnih institucija po osnovu naknada bolovanja i doprinosa (64.832 KM), te druga potraživanja.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
KAPITAL	22.881.419	22.595.785
Osnovni kapital	30.767.149	30.767.149
Rezerve	5.026	5.026
Neraspoređena dobit ranijih godina	473.334	473.334
Gubitak ranijih godina do visine kapitala	(8.649.724)	(8.746.991)
Neraspoređena dobit izvještajne godine	285.634	97.267

Osnovni kapital u poslovnim knjigama Društva iskazan je u iznosu od 30.767.149 KM, a osnivač i 100% vlasnik osnovnog kapitala je Grad Tuzla. **Iznos osnovnog kapitala iskazan u finansijskim izvještajima nije usaglašen sa izvodom iz sudskog registra i Statutom Društva prema kojima je osnovni kapital Društva u iznosu od 17.180.348 KM, te je osnovni kapital u evidencijama Društva veći za 13.586.801 KM.**

Osnovni kapital u sudskom rješenju utvrđen je u Korigovanom početnom bilansu sa stanjem na dan 30. 6. 2001. godine za potrebe privatizacije kada su iz istog izuzeta javna dobra. Obzirom da su javna dobra iz evidencija Društva isknjižena na teret osnovnog kapitala 31. 12. 2009. godine, zbog uticaja amortizacije javnih dobara u periodu od 2001. do 2009. godine njihova knjigovodstvena vrijednost je bila znatno niža od one iz početnog bilansa.

U prethodnim godinama je pokrenuta privatizacija Društva, koja nije završena. Za potrebe privatizacije sačinjen je početni bilans te Korigovani početni bilans na 30. 6. 2001. godine, prema kojem je osnovni kapital Društva iznosio 69.459.899 KM. Agencija za privatizaciju Tuzlanskog kantona je 6. 9. 2001. godine donijela je Rješenje o odobravanju Korigovanog početnog bilansa broj 19/01-021-4141/2001, nakon čega je 49% osnovnog kapitala privatizirano, a Agencija je 21. 12. 2001. godine donijela Rješenje o odobravanju upisa izvršene privatizacije u sudski registar broj 19/01-021-6003/2001.

Korigovani početni bilans je uključivao i imovinu koja su javna dobra i koja nisu mogla biti predmet privatizacije, te je pokrenuta provjera usklađenosti izvršene privatizacije sa zakonskim propisima i 4. 3. 2013. godine sačinjen novi korigovani početni bilans sa stanjem na dan 30. 6. 2001. godine, prema kojem je kapital Društva u iznosu od 17.180.348 KM nakon isknjižavanja vrijednosti javnih dobara i dobara u općoj upotrebi. Nakon toga, Agencija za privatizaciju Tuzlanskog Kantona je donijela Rješenje od 1. 10. 2013. godine broj 01-736/2013 kojim je u cijelosti proglašeno ništavim Rješenje o odobravanju Korigovanog početnog bilansa od 6. 9. 2001. godine i Rješenje o odobravanju upisa izvršene privatizacije u sudski registar od 21. 12. 2001. godine. Rješenjem je Društvu naloženo da kod nadležnog suda izvrši upis promjene vrijednosti osnovnog kapitala od 17.180.348 KM sa stanjem na dan 30. 6. 2001. godine, promjenu oblika organizovanja u društvo sa ograničenom odgovornošću,

brisanje privatnog kapitala iz osnovnog kapitala, te zadržavanje Općine Tuzla kao jedinog člana Društva. Društvo je na osnovu Rješenja Agencije izvršilo izmjene podataka u nadležnom registru suda, koje su registrovane Rješenjem Općinskog suda Tuzla broj 032-0-Reg-16-000017 od 27. 1. 2016. godine, a prema kojem je vlasnik 100 % udjela Grad Tuzla sa osnovnim kapitalom od 17.180.348 KM.

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 U 011824 14 U od 3. 2. 2016. godine je poništeno Rješenje Agencije za privatizaciju Tuzlanskog Kantona od 1. 10. 2013. godine i predmet vraćen prvostepenom tijelu. U obrazloženju navedene presude, u upravnoj stvari proglašavanja ništavnim Rješenja o odobravanju početnog bilansa i proglašavanja ništavnim Rješenja o odobravanju upisa izvršene privatizacije u sudski registar, navodi se da su ispunjeni uslovi za proglašavanje navedenih Rješenja djelomično ništavnim i to u dijelu koji se odnosi na dobra u općoj upotrebi, te da je vrijednost kapitala 17.180.348 KM nakon isknjižavanja vrijednosti javnih dobara i dobara u općoj upotrebi.

Agencija za reviziju privatizacije u FBiH provela je u 2019. godini reviziju pretvorbe i privatizacije Društva, te sačinila Izvještaj broj 02-19-2-256-26/19 od 28. 11. 2019. godine i donijela Rješenje broj 01-02-1-243-4/19 od 29. 11. 2019. godine. U Izvještaju, odnosno Rješenju je konstatovano **da nije bilo vlasničke transformacije kapitala u smislu pozitivnih zakonskih propisa, da Društvo nema upisanog i uplaćenog dioničkog kapitala, te da postupak privatizacije nije obavljen u skladu sa zakonskim propisima. Također, konstatovano je i da početni bilans na 30. 6. 2001. godine ne prikazuje istinito i objektivno stanje imovine i kapitala, u koja su uključena prirodna bogatstva i dobra u općoj upotrebi.**

Nakon donošenja Rješenja Agencije za reviziju privatizacije u FBiH, Kantonalna Agencija za privatizaciju Tuzlanskog Kantona i Agencija za privatizaciju u FBiH su izjavili žalbu koju je Vlada FBiH Rješenjem broj: 543/2022 od 14. 4. 2022. godine odbila kao neosnovanu. Kantonalna Agencija za privatizaciju Tuzlanskog Kantona je 1. 6. 2022. godine pokrenula upravni spor kod Kantonalnog suda Tuzla radi poništenja upravnog akta.

Rezerve su iskazane u iznosu od 5.026 KM i odnose se na zakonske rezerve.

Neraspoređena dobit ranijih godina u iznosu od 473.334 KM se odnosi na akumuliranu i neraspoređenu dobit ostvarenu u ranijim periodima. Nadzorni odbor Društva je 16. 6. 2022. godine donio odluku o raspodjeli neraspoređene dobiti za ranije godine, odnosno dobiti koja je ostvarena u periodu od 2005. godine do 2016. godine u iznosu od 318.134 KM za pokriće dijela gubitka iz ranijih godina. Skupština do pripreme ovog izvještaja nije razmatrala navedenu odluku Nadzornog odbora.

Gubitak ranijih godina do visine kapitala je iskazan u iznosu od 8.649.724 KM i odnosi se na gubitke ostvarene u ranijim periodima.

Neraspoređena dobit izvještajne godine u iznosu od iskazana je u iznosu od 285.634 KM i odnosi se na ostvarenu dobit za 2021. godinu. Na prijedlog uprave Društva o raspodjeli dobiti za 2021. godinu, Nadzorni odbor je 13. 4. 2022. godine dao pozitivno mišljenje, a Skupština je 17. 5. 2022. godine donijela odluku da se dobit za 2021. godinu raspoređuje za pokriće dijela gubitka iz ranijih godina.

Prema konceptualnom okviru za finansijsko izvještavanje, finansijske informacije ne samo da moraju predstavljati relevantne pojave, već i fer prezentovati pojave koje predstavljaju.

Društvo nije uskladilo iznos osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima sa iznosom osnovnog kapitala koji je upisan u sudski registar i Statut Društva, prema kojima osnovni kapital Društva iznosi 17.180.348 KM. Osnovni kapital u evidencijama Društva veći je za 13.586.801 KM od kapitala u sudskom registru i Statutu. Iako je izvršen upis osnovnog kapitala u skladu sa presudom Kantonalnog suda u Tuzli i Rješenjem Kantonalne agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona, nije izvršeno usklađivanje upisanog osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima, te stoga nismo u mogućnosti potvrditi iznos osnovnog kapitala, niti procijeniti efekte na finansijske izvještaje na 31. 12. 2021. godine.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na usklađivanju iznosa osnovnog kapitala u poslovnim knjigama sa Statutom Društva i sudskim registrom, radi realnog i fer iskazivanja osnovnog kapitala u poslovnim knjigama Društva.**

7.2.4 Dugoročna rezervisanja i razgraničenja

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja iskazana su u iznosu 10.669.229 KM a odnose se na unaprijed naplaćene i odgođene prihode po osnovu donacija stalnih sredstava i grantova. Rezervisanja su povećana u odnosu na prethodnu godinu za 7.043.652 KM.

7.2.5 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su obaveze kako slijedi:

	u KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
OBAVEZE	15.096.891	18.419.027
Dugoročne obaveze	8.303.853	9.006.711
Kratkoročne obaveze	5.804.544	9.062.201
Kratkoročne finansijske obaveze	1.286.936	1.296.386
Obaveze iz poslovanja	1.886.369	4.980.313
Obaveze iz specifičnih poslova	1.865.289	1.750.471
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	484.824	437.102
Druge obaveze	13.332	16.424
Obaveze za PDV	183.602	538.144
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dr. dažbine	84.192	43.361
Pasivna vremenska razgraničenja	988.494	350.115

7.2.5.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su iznosu od 8.303.853 KM, a odnose na preostali dug po dugoročnom kreditu KfW-a Njemačka. Društvo je na osnovu Odluke Nadzornog odbora iz 2013. godine i zaključenog Podugovora o zajmu, finansiranju i projektu sa Gradom Tuzla iz 2016. godine, preuzelo obaveze otplate usvojenog kreditnog zaduženja Općine Tuzla u ukupnom iznosu od 6.250.000 EUR. Kreditna sredstva će se koristiti za finansiranje projekata izgradnje sistema vodosnabdijevanja i zbrinjavanja otpadnih voda u okviru Studije izvodljivosti za pripremu Programa vodosnabdijevanja i zbrinjavanja otpadnih voda BiH II, za općine Tuzla, Zenica i Travnik. Rok otplate kredita je 12 godina uz grace period tri godine, odnosno čija otplata počinje od 2018. godine uz kamatnu stopu od 3,5% godišnje. Otplata kredita vršit će se polugodišnje iz vlastitih sredstava Društva i to najkasnije 20 dana prije dospijeća obaveze. Podugovorom je definisano da ukoliko Društvo ne bude u mogućnosti obezbijediti cjelokupan iznos sredstava za otplatu rate, Grad Tuzla će prihode ostvarene po osnovu naknada za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključivanje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, koristiti za otplatu nedostajućeg dijela sredstava za redovnu otplatu zajma. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju Društvo je u toku 2021. godine izmirilo dvije dospjele rate i to 6. 7. 2021. godine u iznosu od 733.266 KM i 27. 12. 2021. godine u iznosu od 726.941 KM i to iz grant sredstava primljenih od Grada Tuzla.

Društvo je 30. 6. 2021. godine sa Gradom Tuzla zaključilo Ugovor o načinu korištenja grant sredstava, prikupljenih i dijelom od naknada za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključivanje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, a u svrhu otplate rate kredita. Izvršen je prenos sredstava u iznosu od 733.266 KM, nakon čega je Društvo izmirilo obavezu za dospjelu ratu.

Isto tako, Odlukom gradonačelnika o raspoređivanju dijela sredstava prikupljenih od novčanih naknada za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključivanje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu od 20. 12. 2021 godine i Odluke o raspoređivanju sredstava Programa ulaganja sredstava vodnih naknada u oblasti vodoprivrede za 2021. godinu od 16. 12. 2021. godine, izvršen je raspored za plaćanje rate u ukupnom iznosu od 726.941 KM. Nakon primljenih sredstava Društvo je izvršilo isplatu i druge dospjele rate kredita.

7.2.5.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 5.804.544 KM, a odnose se na: finansijske obaveze (1.286.936 KM), obaveze iz poslovanja (1.886.369 KM), obaveze iz specifičnih poslova (1.865.289 KM), obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (484.824 KM), druge obaveze (13.332 KM), obaveze za PDV (183.602 KM), obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (39.951 KM) i obaveze za porez na dobit (44.241 KM).

Finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 1.286.936 KM, a odnose se na kratkoročni dio dugoročnog kredita čije rate dospijevaju u narednoj godini.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 1.886.369 KM, a odnose se na primljene avanse (129.726 KM) i obaveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu (1.756.643 KM).

Od ukupnih obaveza prema dobavljačima najznačajnije su obaveze prema: „Cestotehnik“ d.o.o. Tuzla (1.327.613 KM), „Bihexo“ d.o.o. Sarajevo (117.333 KM), JKP „Rad“ Lukavac (50.019 KM), „Kopex-Sarajlić“ d.o.o. Srebrenik (27.659 KM) i „Mega Logistic“ Budimpešta, Mađarska (114.236 KM).

Najznačajniji prometi ostvareni su sa dobavljačima: „Cestotehnik“ d.o.o. Tuzla (2.317.701 KM), JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Živinice (1.145.762 KM), JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Tuzla (512.558 KM), „Bihexo“ d.o.o. Sarajevo (439.569 KM), „Tehnograd“ d.o.o. Tuzla (342.914 KM), „Etal BH“ d.o.o. Sarajevo (203.829 KM), „Inter-Impex“ d.o.o. Tuzla (142.403 KM), „Singularia“ d.o.o. Tuzla (145.126 KM). Društvo je na 31. 12. 2021. godine vršilo usaglašavanje stanja obaveza prema dobavljačima. Izvršili smo uvid u izvode otvorenih stavki na osnovu čega smo utvrdili da su stanja obaveza prema tim dobavljačima usaglašena.

Međutim, za iznose najznačajnijih obaveza prema dobavljačima i to „Cestotehnik“ d.o.o. Tuzla (1.327.613 KM) i „Bihexo“ d.o.o. Sarajevo (117.333 KM) obaveze nisu usaglašene. Naime, Društvo je navedenim dobavljačima poslalo konfirmacije za usaglašavanje stanja obaveza, dok su dobavljači poslali konfirmacije za usaglašavanje stanja potraživanja od Društva. Prema dostavljenim izvodima otvorenih stavki na 31. 12. 2021. godine, Društvo prema dobavljaču „Bihexo“ d.o.o. Sarajevo ima iskazane obaveze koje su za 45.800 KM manje u odnosu na dostavljeni izvod otvorenih stavki dobavljača, dok su prema dobavljaču „Cestotehnik“ d.o.o. Tuzla iskazane obaveze koje su za 249.099 KM manje u odnosu na dostavljeni izvod otvorenih stavki dobavljača. Nije nam prezentovano da je izvršeno usaglašavanje iznosa sa dobavljačima s obzirom na to da ni Društvo ni dobavljači nisu odgovorili na primljene konfirmacije.

Obaveze iz specifičnih poslova iskazane su u iznosu od 1.865.289 KM a odnose se na obaveze prema Općini Tuzla za naknade za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu. Na osnovu odluke Općinskog vijeća o kriterijima i uslovima utvrđivanja novčane naknade za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu¹², Upravni odbor Društva je 13. 4. 2004. godine donio Odluku o visini naknade za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu. Odlukom općinskog vijeća Tuzla Društvo je dužno prikupljati sredstva na poseban račun te uplaćivati kvartalno na žiro račun Općine Tuzla. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je u toku 2021. godine izvršena samo jedna uplata u iznosu od 735.000 KM, dok je stvorena obaveza iznosu od 850.243 KM. Dug na 1. 1. 2021. godine iznosio je 1.750.472 KM, a na 31. 12. 2021. iznosi 1.865.289 KM. Iz navedenog proizlazi da Društvo ne izmiruje obaveze u skladu sa Odlukom o kriterijima i uslovima utvrđivanja novčane naknade za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, dok je za izmirenje rata kredita za 2021. godinu koristilo sredstva prikupljena po ovom osnovu).

¹² „Službeni glasnik Općine Tuzla“, br.2/04

Društvo ne izmiruje obaveze po osnovu naknada za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu u skladu sa odlukom i preuzetim obavezama.

Preporuka:

- **obaveze po osnovu prikupljenih naknada za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu izmirivati na način propisan Odlukom Općinskog vijeća Tuzla.**

Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 484.824 KM i odnose se na obaveza za neto plaće i naknade plaća (245.449 KM), poreze i doprinose (185.573 KM), topli obrok (43.546 KM) i ostale naknade (10.256 KM) koje se odnose na obračunate plaće, naknade i ostala primanja za decembar 2021. godine.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 13.332 KM, a odnose se na obaveze za naknade članovima odbora i ostale obaveze.

Obaveze za PDV iskazane su u iznosu od 183.602 KM, a na osnovu podnesene porezne prijave za 12 mjesec 2021. godine.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine iznose 84.192 KM, a odnose se na porez na dobit (44.241 KM), posebne vodne naknade (28.898 KM), naknade za šume (6.173 KM) i ostale obaveze (4.880 KM).

7.2.5.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 988.494 KM, a odnose se na obaveze za unaprijed obračunate a nefakturisane rashode perioda (139.315 KM) i odložene prihode za primljene donacije (849.178 KM).

Unaprijed obračunati a nefakturisani rashodi perioda najvećim dijelom se odnose na obračunate troškove električne energije za 12 mjesec 2021. godine, a za koje nije primljena faktura u iznosu od 132.098 KM.

Odloženi prihodi iskazani u iznosu od 849.178 KM odnose se na odložene prihode po osnovu donacija i nepovratnih sredstava iz granta „Seco“ Švicarska putem KfW-a. Društvo je u toku 2021. godine iz sredstava granta „Seco“ na osnovu obavještenja KfW-a o izvršenom plaćanju dobavljačima (677.513 KM) provelo odgovarajuća knjiženja kojom se zatvaraju obaveze prema dobavljaču, a stvara obaveza za odgođene prihode, a vezano za investicije u toku. S obzirom na to da investicije nisu završene u tekućoj godini tako se ovi prihodi odgađaju do momenta stavljanja sredstva u upotrebu.

7.2.6 Popis sredstava i obaveza

Odlukom Nadzornog odbora na sjednici održanoj 17. 12. 2021. godine formirana je centralna popisna komisija, te komisije za popis: nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava; materijalnih stalnih sredstava i sitnog inventara u apartmanima Neum; materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara na zalihima nafte u cisterni, benzina, maziva i antifrizna na zalihima; sitnog inventara u upotrebi; vodomjera u baždarnici; investicija u toku; novčanih sredstava u blagajnama i na računima u poslovnim bankama; dugoročnih i kratkoročnih ulaganja i potraživanja, kapitala i dugoročnih i kratkoročnih obaveza prema izvorima sredstava sa utvrđivanjem sumnjivih i spornih potraživanja i obaveza.

Izveštaj centralne komisije o izvršenom redovnom popisu sredstava i obaveza prema izvorima sredstava na 31. 12. 2021. godine sačinjen je 15. 2. 2022. godine, u kojem su objedinjeni izvještaji popisnih komisija sa zapisnicima i popisnim listama, te pregledom stavki koje su predložene za otpis. Nadzorni odbor je 25. 2. 2022. godine razmatrao i donio Odluku o usvajanju izvještaja centralne popisne komisije o izvršenom redovnom godišnjem popisu sa stanjem na dan 31. 12. 2021. godine.

Uvidom u izvještaje popisnih komisija utvrdili smo da prilikom popisa zemljišta i građevinskih objekata iskazanih u finansijskim izvještajima Društva, nije izvršena analiza niti su dokumentovane informacije o vlasništvu ili pravu korištenja niti je komisija ukazala na činjenicu da Društvo nije upisano kao vlasnik ili posjednik pojedinih nekretnina koje iskazuje u finansijskim izvještajima, kao i da su pri popisu materijalnih sredstava u pripremi u iznosu od 18.202.514 KM samo navedena konta sa iznosima bez informacija o projektima i aktivnostima na njihovoj realizaciji.

Na osnovu navedenog, ne možemo potvrditi da je popis obavljen u potpunosti, niti da je utvrđeno stvarno stanje sredstava i obaveza, te da je u poslovnim knjigama izvršeno usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, odnosno članom 21. kojim je propisano da se izvrši popis imovine i obaveza sa ciljem da se utvrdi njihovo pravo stanje.

Preporuka:

- *izvršiti potpuni popis sredstava i obaveza i usaglasiti knjigovodstvene evidencije sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

7.2.7 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je iznosu od 140.241.865 KM, a odnosi se na javna dobra u iznosu od 137.604.394 KM, neupotrebljivu opremu i sitan inventar u iznosu od 2.195.903 KM, nekretnine u Neumu u iznosu od 208.900 KM, te sredstva civilne zaštite Općine Tuzla (transportna sredstva - kamion, pumpe i alati) u iznosu od 232.668 KM.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 6.450.769 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 2.569.164 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu od 3.881.605 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2021. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha. Izvještaj je sačinjen u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama na kapitalu i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentovanih u tim izvještajima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Osim navedenog, i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH sadrže zahtjeve za objavama u bilješkama uz finansijske izvještaje.

Uprava pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije objavila dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

8. JAVNE NABAVKE

U Društvu je u primjeni Pravilnik o javnim nabavkama iz 2016. godine i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma iz 2015. godine. Pravilnikom o javnim nabavkama uređene su procedure donošenja Plana nabavki roba, usluga i radova, odredbe o postupcima nabavki na koje se ne primjenjuju odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH, te postupak direktnog sporazuma u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima.

Odlukom o odobrenju Plana nabavki Društva, Nadzorni odbor je usvojio 8. 4. 2021. godine Plan javnih nabavki za 2021. godinu. U obrazloženju Odluke je navedeno da je Nadzorni odbor u decembru 2020. godine usvojio Nacrt Plana nabavki za 2021. godinu, budući da zbog razloga izazvanih pandemijom nije bio urađen Plan poslovanja za 2021. godinu. Tako je u skladu sa Nacrtom Plana nabavki za 2021. godinu provedeno i zaključeno deset ugovora sa dobavljačima. Plan nabavki za 2021. godinu sačinjen je u skladu sa Nacrtom Plana, čija primjena prestaje usvajanjem Plana nabavki za 2021. godinu.

Planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 5.959.000 KM od čega su planirane nabavke roba u iznosu od 1.923.000 KM, usluga u iznosu od 542.000 KM, radova u iznosu od 435.000 KM i kapitalni izdaci u iznosu od 3.059.000 KM. U toku godine bile su četiri izmjene i dopune Plana, kojima su se mijenjali iznosi nabavki (povećanja i smanjenja) i dodavanje novih i izmjene naziva stavki za nabavku. Nakon svih izmjena Plana iznos nabavki je povećan za 249.814 KM.

Društvo je u 2021. godini provelo 101 postupak javnih nabavki i jedan postupak nabavke za usluge iz Aneksa II dio B Zakona ukupne vrijednosti od 1.839.315 KM, što čini 31% ukupno planiranih nabavki.

Društvo je tokom 2021. godine realizovalo samo 31% postupaka javnih nabavki u odnosu na planirano, a da pri tome nije usaglasilo niti izvršilo izmjene plana za 2021. godinu.

Plan javnih nabavki je akt u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka propisanih Zakonom. Donošenjem finansijskog plana za određenu godinu stvaraju se pretpostavke za donošenje plana javnih nabavki. U planiranju javnih nabavki ugovorni organi trebaju početi od definisanja potreba za narednu finansijsku godinu, uzimajući u obzir i trogodišnje planove, i jasno definisati predmet nabave, planirana sredstva i potrebne količine kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i osigurala transparentnost prilikom njihovog provođenja, te proveli u periodu za koje su i planirani, kako nalaže član 17. Zakona o javnim nabavkama.

Pregled provedenih postupaka i zaključenih ugovora dajemo u tabeli:

Vrsta postupka	Broj postupaka	Ukupna vrijednost zaključenih ugovora
Otvoreni postupak	15	1.307.774 KM
Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci	2	23.794 KM
Direktni sporazum	75	276.169 KM
Konkurentski zahtjev	9	231.578 KM
UKUPNO	101	1.839.315 KM
Usluge iz Aneksa II dio B Zakona	1	25.640 KM

Revizijom je obuhvaćen 21 postupak i procedura dodjele ugovora u tekućoj godini u vrijednosti od 1.014.816 KM, i to: sedam otvorenih postupaka nabave roba i usluga u vrijednosti od 782.697 KM, pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 18.000 KM, sedam direktnih sporazuma u vrijednosti od 32.144 KM, pet konkurentskih zahtjeva u vrijednosti od 156.335 KM i postupak za usluge iz Aneksa II dio B Zakona u vrijednosti od 25.640 KM.

Izvršili smo uvid u sljedeće postupke nabavki:

- **Otvorene postupke** za nabavke: vodovodnih armatura i fazonskih komada (85.170 KM), hlor a i atest posuda (90.000 KM), teretnih motornih vozila (92.000 KM), vodovodnih instalacija – fazonski komadi BAI0 sistem (34.927 KM), pumpi, pumpnih agregata i frekventnih regulatora (147.500 KM – lot 1; 31.880 KM – lot 2), vodovodne i kanalizacione cijevi lot 2 (154.770 KM), gorivo (129.300 KM – lot 1; 17.150 KM – lot 2);
- **Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci** za usluge održavanja INFONET ERP aplikacije (18.000 KM);
- **Konkurentske zahtjeve za dostavu ponuda** za nabavke: vodovodnog materijala – reparaturnih spojnice (28.930 KM), građevinskog materijala (38.591 KM), hemijskih sredstava za laboratoriju i tehnologiju vode i posuđa (23.000 KM), materijal i oprema za pumpnu stanicu Šljivice (30.000 KM) i radova na asfaltiranju kruga Stupari (35.814 KM);
- **Direktne sporazume** za nabavke: mjernih uređaja (1.920 KM), polovnih računara (5.954 KM), rezervnih dijelova za Vogel pumpe (5.800 KM), kanalski poklopci (5.970 KM), usluge održavanja web stranice (6.000 KM), usluge kontrolnog praćenja uzoraka vode sa kontrolom mikrobioloških i fizičko hemijskih parametara (3.000 KM) i reagenasa za mjerne uređaje (3.500 KM);
- za usluge iz **Aneksa II dio B Zakona** za usluge tehničke i fizičke zaštite ljudi i imovine (25.640 KM).

Uvidom u procedure provedenih nabavki nisu utvrđene nepravilnosti. **Međutim, izvršenim uvidom u evidentirane fakture za nabavljeno gorivo utvrdili smo da je u periodu od februara do septembra 2021. godine izvršena nabavka goriva u vrijednosti od 62.365 KM od dobavljača „Zeka comerc“ d.o.o. Gračanica (42.857 KM) i „Nasko“ d.o.o. Gračanica (19.508 KM) bez zaključenih ugovora i prethodno provedenih procedura javne nabavke. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i članom 7. stav b) Pravilnika o postupku direktnog sporazuma koji nalaže da je Društvo za nabavke čija je vrijednost veća od 1.000 KM dužno sklopiti ugovor sa dobavljačem.**

Izmirivanje obaveza prema dobavljačima za gorivo nabavljeno bez prethodno provedene procedure javnih nabavki vršeno je na osnovu izjava o kompenzaciji, bez prethodno date saglasnosti Nadzornog odbora. Prebijanje dugova prema nekoj strani spada u ograničene aktivnosti propisane članom 42. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i Statutom Društva, te se može obavljati samo uz pisano dopuštenje Nadzornog odbora.

Za nabavke goriva u iznosu od 62.365 KM, Društvo iako je bilo obavezno, nije u potpunosti primjenjivalo odredbe Zakona o javnim nabavkama. Članom 34. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članom 80. Statuta propisano je da je Društvo dužno sve nabavke provoditi uz strogo poštovanje Zakona o javnim nabavkama. Članom 6. Zakona o javnim nabavkama naglašena je obaveza i dužnost ugovornih organa da dodjeljuju ugovore o javnoj nabavci roba, usluga i radova primjenjujući postupke definisane Zakonom i podzakonskim aktima.

Također, Društvo je tokom 2021. godine realizovalo samo 31% postupaka javnih nabavki u odnosu na planirano, i nije izvršilo izmjene plana nabavki za 2021. godinu kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno, proveli u periodu za koje su planirani i osigurala transparentnost prilikom njihovog provođenja, kako nalaže član 17. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- **za nabavke goriva primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavkama, podzakonskih akata i Statuta Društva;**
- **kada postoje značajna odstupanja planiranih i realizovanih vrijednosti javnih nabavki blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabavki.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema informacijama nadležne službe za opšte, pravne i kadrovske poslove, protiv Društva je pokrenuto ukupno osam sudskih sporova u ukupnom iznosu od 317.900 KM i najvećim dijelom se odnose na tužbu općine Lukavac po osnovu predaje u posjed nekretnina od 228.127 KM, te na šest tužbi trećih lica za naknadu štete od 87.758 KM i tužbu za sticanje bez osnova od 2.015 KM. Procjena nadležne službe, po sporovima za naknadu štete i za sticanje bez osnova, je da će presude biti u korist Društva zbog neosnovanosti tužbenih zahtjeva ili zbog činjenice da su tužbe povučene. Tužba općine Lukavac je podnesena 9. 1. 2013. godine protiv Društva i općine Tuzla u iznosu od 228.127 KM, kojom se zahtjeva da se preda u posjed i nesmetano raspolaganje sistem izgrađenih objekata na lokalitetu Toplice. Tužba se bazira na Društvenom dogovoru o utvrđivanju načela i odnosa u zajedničkom obezbjeđenju pitke vode na području općina Lukavac, Tuzla, Živinice, Banovići, Gračanica, Srebrenik, Lopare i Kalesija od 29. 3. 1977. godine i Sporazumu o zajedničkom finansiranju izgradnje vodoopskrbnih objekata za dovod pitke vode sa izvorišta „Toplice“ od 3. 11. 1977. godine u kojem su učestvovali općine Lukavac, Tuzla i Živinice. Tužitelj je 8. 1. 2015. godine uredio tužbeni zahtjev kojim se traži utvrđivanje prava suposjeda i sukorištenja te da se omogući korištenje ugovorenog kapaciteta izvorišta. **Iako je Društvo vršilo procjene ishoda po pojedinim tužbama, po sudskom sporu sa općinom Lukavac nije izvršena procjena niti su izvršena rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.**

Prema informacijama nadležne službe za opšte, pravne i kadrovske poslove, na 31. 12. 2021. godine ukupan broj podnesenih tužbi odnosno pokrenutih postupaka je 26.124 u iznosu od 8.002.271 KM i odnose se na tužbe po osnovu dugovanja za izvršene komunalne usluge. Društvo od 2017. godine koristi softver za elektronsko podnošenje tužbi pri nadležnom sudu za korisnike koji neredovno izmiruju dugovanja po izvršenim komunalnim uslugama. Praćenje dospelosti i pokretanje postupaka se vrši mjesečno za domaćinstva, dok se za pravna lica postupci pokreću nakon isključenja a vodeći se rokovima zastare potraživanja. Tokom 2021. godine pokrenuto je 1.787 izvršnih postupaka za naplatu nenaplaćenih potraživanja od kupaca domaćinstava, te jedan postupak za naplatu potraživanja od pravnog lica u ukupnom iznosu od 599.266 KM.

Za sudski spor sa općinom Lukavac Društvo nije vršilo procjenu ishoda, odnosno nije procijenilo iznos obaveze po kojoj može doći do odliva resursa. To znači da Društvo nije priznalo rezervisanje na osnovu prošlih događaja za koje postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. To ima direktan utjecaj na istinito i objektivno iskazivanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.

Preporuka:

- **rezervisanja po sudskim sporovima vršiti u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, kako bi finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazali finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.**

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 23. 9. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru su data obrazloženja koja se odnose na: umanjenje vrijednosti sredstava, vrednovanje zaliha, ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja, iskazanu vrijednost osnovnog kapitala, popis sredstava i obaveza, trogodišnji plan poslovanja, kompenzacije, sistem internih kontrola, priznavanje naknade za nepovučena sredstva na materijalna sredstva u pripremi, pribavljanje dokumentacije o vlasništvu nad nekretninama, obaveze po osnovu prikupljenih naknada za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta i rezervisanja po sudskim sporovima.

Prihvaćen je i inkorporiran u Izvještaj dio obrazloženja i dostavljene dokumentacije koji se odnosi na vrednovanje zaliha, kompenzacije i priznavanje naknade za nepovučena sredstva na materijalna sredstva u pripremi. Društvo je dostavilo dokaze da je izvršena procjena neto nadoknadive vrijednosti za najznačajnije iznose zaliha, kao i pojašnjenja koja se odnose na priznavanje naknada za nepovučena sredstva na materijalna sredstva u pripremi u skladu sa zahtjevima MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja. Također, prezentirane su informacije koje se odnose na dostavljanje kompenzacija Nadzornom odboru na saglasnost prije zaključenja.

Djelimično je prihvaćeno obrazloženje koje se odnosi na primjenu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Društvo je u komentaru dostavilo Odluku o popisu imovine i obaveza i formiranju komisija za popis, iz koje smo konstatovali da je formiralo Komisiju za popis nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava koja je, između ostalog, bila zadužena da u skladu s MRS-om 36 izvrši ocjenu postoje li indicije da je došlo do umanjenja vrijednosti neke imovine. Komisija je u izvještaju o popisu nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava konstatovala da u skladu s MRS-om 36 nije utvrđeno postojanje indicija koje ukazuju na umanjenje vrijednosti sredstava. Međutim, formirana je Komisija za popis investicija u toku (stalnih sredstava u pripremi) koja, u skladu s Odlukom o formiranju komisije, nije bila obavezna niti je u izvještaju o popisu konstatovala postojanje indicija koje ukazuju na umanjenja vrijednosti sredstava. S tim u vezi, uvažavajući da je vrijednost sredstava u pripremi 18.202.514 KM, odnosno da se radi o značajnim stalnim materijalnim sredstvima u pripremi, ne možemo prihvatiti da je izvršena ocjena postoje li indicije za umanjenje vrijednosti imovine za materijalna sredstva u pripremi u skladu s paragrafom 12. MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Prema tački 9. MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, Društvo je dužno na kraju svakog izvještajnog perioda ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena, te ukoliko takav pokazatelj postoji, treba procijeniti nadoknadivi iznos za takvo sredstvo.

Za obrazloženja i priloženu dokumentaciju koju nismo mogli prihvatiti jer nisu prezentovane nove činjenice niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u izvještaju dajemo sljedeća obrazloženja:

- U vezi ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja Društvo je navelo da je Nadzorni odbor usvojio Plan otpisa potraživanja u periodu od 2021. do 2025. godine, a da bi se ispoštovali i zakonski i interni akti preduzeće bi trebalo otkopirati iznose, što bi ga odvelo u značajne gubitke. Obrazloženje nismo mogli prihvatiti s obzirom na to da je Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano da su pravna lica dužna vršiti priznavanje rashoda u skladu s MRS-om i MSFI-jem. Ispravku vrijednosti potraživanja starijih od godinu potrebno je vršiti na teret rashoda tekućeg perioda i u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata;
- Informacije i dokumentacija koja se odnosi na iskazanu vrijednost osnovnog kapitala hronološki potvrđuje tok privatizacije. Dostavljeno je Rješenje Agencije za reviziju privatizacije FBiH o reviziji pretvorbe i privatizacije JKP-a „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla kojim se utvrđuje da nije bilo vlasničke transformacije kapitala, te da postupak privatizacije državnog kapitala nije obavljen u skladu sa zakonskim propisima, iz čega proizilazi zaključak Društva da je kompletan

postupak privatizacije nezakonit. Navedena dokumentacija je razmatrana i tokom obavljanja revizije i potvrđuje informacije u Izvještaju da Društvo nije uskladilo iznos osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima sa iznosom osnovnog kapitala koji je upisan u sudski registar i Statut Društva, prema kojima osnovni kapital Društva iznosi 17.180.348 KM, dok je osnovni kapital u evidencijama Društva 30.767.149 KM;

- **Obrazloženje Društva da je 17. 12. 2021. godine donesena Odluka o izmjenama Pravilnika o računovodstvu, te da je sistem internih kontrola adekvatan ne možemo prihvatiti s obzirom na to da su tokom obavljanja revizije identifikovani propusti u sistemu internih kontrola pri sastavljanju finansijskih izvještaja, zbog nedosljedne implementacije internih akata i njihove neusklađenosti sa zakonskim propisima;**
- **Društvo je navelo da je pribavljanje dokumentacije o vlasništvu u toku, te da je to proces koji traje mjesecima, pa čak i godinama, dok je za obaveze po osnovu prikupljenih naknada za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta dostavilo Ugovor o raspodjeli dijela sredstava za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta i Odluku o raspoređivanju sredstava angažovanog kapaciteta. Navedena obrazloženja nismo mogli prihvatiti imajući u vidu odredbe Odluke Općinskog vijeća Tuzla o kriterijima i uslovima utvrđivanja novčane naknade za obezbjeđenje angažovanog kapaciteta za priključenje novih korisnika na vodovodnu i kanalizacionu mrežu;**
- **Obrazloženje Društva koje se odnosi na rezervisanje po sudskim sporovima, odnosno na spor sa Općinom Lukavac, da je u toku proces sudske nagodbe te da se očekuje prijedlog Općine Lukavac za rješenje spora nismo mogli prihvatiti budući da je obaveza Društva da vrši procjene ishoda po svim pojedinim tužbama, te da se, u skladu s procjenom, izvrše rezervisanja shodno zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.**

Društvo je navelo da je trogodišnji plan poslovanja za period 2020–2022. donesen u februaru 2020. godine, da nije dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH, te da će biti dostavljen u narednom periodu. Također, sve kompenzacije za 2021. godinu retroaktivno su odobrene 17. 12. 2021. godine, od kada se traži saglasnost Nadzornog odbora prije njihovog zaključivanja.

**Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća**

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Edin Branković – vođa tima

Adisa Šahović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
Naziv pravnog lica: JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	15.021.389	14.276.822
1	Prihodi od prodaje robe	43.107	51.240
2	Prihodi od prodaje učinaka	12.847.813	13.811.790
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	18.220
4	Ostali poslovni prihodi	2.130.469	395.572
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	11.977.289	11.951.778
1	Nabavna vrijednost prodane robe	43.107	51.240
2	Materijalni troškovi	3.130.446	3.237.774
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.817.578	5.767.643
4	Troškovi proizvodnih usluga	316.746	496.716
5	Amortizacija	1.761.637	1.426.110
6	Troškovi rezervisanja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	907.775	972.295
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	3.044.100	2.325.044
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	0
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	76.481	100.677
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	76.481	100.677
3	Pozitivne kursne razlike	0	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	0	0
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	2.415	3.466
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	2.415	3.466
3	Negativne kursne razlike	0	0
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	0	0
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	74.066	97.211
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	3.118.166	2.422.255
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	0	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	231.210	230.979
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	18.241	28.617
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	146.981	120.766
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	65.988	81.596
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	2.973.673	2.562.021
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	10.107	2.140
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	2.914.060	2.532.099
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	49.506	27.782
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	0	0
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	2.742.463	2.331.042
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	103.144	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	103.144	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	104.090	102.756
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	46.774	89.084
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	329.875	104.885
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	44.241	7.618
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	285.634	97.267
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	285.634	97.267
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	285.634	97.267
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	285.634	97.267
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	285.634	97.267
	a) vlasnicima matice	285.634	97.267
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	285.634	97.267
	a) vlasnicima matice	285.634	97.267
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Zarada po dionici:		
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena	0	0
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	206	208
	- na bazi stanja krajem mjeseca	212	216

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2022. godine.

Direktor
Aid Berbić

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine					
Naziv pravnog lica: JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	6
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	47.830.291	19.258.291	28.572.000	25.015.127
1	Nematerijalna sredstva	665.268	554.600	110.668	167.231
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	47.097.405	18.636.073	28.461.332	24.847.896
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	67.618	67.618	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	46.170.435	26.094.896	20.075.539	22.574.164
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	7.405.544	5.842.725	1.562.819	2.235.357
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	38.764.891	20.252.171	18.512.720	20.338.807
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	94.000.726	45.353.187	48.647.539	47.589.291
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	140.241.865	84.055.433	56.186.432	56.089.732
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	234.242.591	129.408.620	104.833.971	103.679.023
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			22.881.419	22.595.785
1	Osnovni kapital			30.767.149	30.767.149
2	Upisani neuplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			5.026	5.026
5	Revalorizacione rezerve			0	0
6	Nerealizovani dobiti			0	0
7	Nerealizovani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			758.968	570.601
9	Gubitak do visine kapitala			8.649.724	8.746.991
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			10.669.229	6.574.479
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			8.303.853	9.006.711
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			5.804.544	9.062.201
1	Kratkoročne finansijske obaveze			1.286.936	1.296.386
2	Obaveze iz poslovanja			1.886.369	4.980.313
3	Obaveze iz specifičnih poslova			1.865.289	1.750.471
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			484.824	437.102
5	Druge obaveze			13.332	16.424
6	Obaveze za PDV			183.602	538.144
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			39.951	35.743
8	Obaveze za porez na dobit			44.241	7.618
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			988.494	350.115
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			48.647.539	47.589.291
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva			56.186.432	56.089.732
	UKUPNO PASIVA (I+II)			104.833.971	103.679.023

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2022. godine.

Direktor
Aid Berbić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		285.634	97.267
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	73.924	64.535
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	1.687.713	1.361.575
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	10.107	2.140
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		1.771.744	1.428.250
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	672.538	-1.364.780
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	3.310.706	1.357.543
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	2.392.287	-1.159.661
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	4.699	-2.370
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	-3.093.944	3.790.828
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	-207.954	-250.423
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	638.379	-476.492
17	Ukupno (od 10 do 16)		3.716.711	1.894.645
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		5.774.089	3.420.162
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		92.722	395.572
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	18.241	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	76.481	395.572
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		2.663.886	10.374.095
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	2.661.471	10.374.095
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	2.415	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		2.569.164	9.978.523
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)			
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		1.460.206	9.058.621
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	9.010.643
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	1.460.206	47.978
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		783.526	2.781.704
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	702.858	1.286.936
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	80.668	1.494.768
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		676.680	6.276.917
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		0	0
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		6.450.769	9.697.079
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		2.569.164	9.978.523
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		3.881.605	0
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		0	281.444

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		6.792.722	7.074.166
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		10.674.327	6.792.722

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2022. godine.

Direktor
Aid Berbić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine

Naziv pravnog lica: JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizirani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+4+5+6)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2019. god.	30.767.149	0	0	5.026	(7.523.657)	23.248.518	0	23.248.518
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019., odnosno 1. 1. 2020. god. (1 ± 2 ± 3)	30.767.149	0	0	5.026	(7.523.657)	23.248.518	0	23.248.518
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođ. fin. izvj. u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	97.267	97.267	0	97.267
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspod. dob. i pokr. gub.	0	0	0	0	750.000	750.000	0	750.000
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2020. god., odnosno 1. 1. 2021. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	30.767.149	0	0	5.026	(8.176.390)	22.595.785	0	22.595.785
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2020., odnosno 1. 1. 2021. godine (12 ± 13 ± 14)	30.767.149	0	0	5.026	(8.176.390)	22.595.785	0	22.595.785
16. Efekti revalorizacije materijala i nemater. sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođ. fin. izvj. u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	285.634	285.634	0	285.634
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspod. dob. i pokr. gub.	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dion. kapitala i drugi oblici pov. ili smanj. osn. kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2021. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	30.767.149	0	0	5.026	(7.890.756)	22.881.419	0	22.881.419

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2022. godine.

Direktor
Aid Berbić